

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:

Besenyői BEÖTHY KÁLMÁN alezredes

Segédszerkesztő:

BENEDEK MIHÁLY őrnagy

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

II. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári

csekk száma:

25.342.

Megjelenik:

minden hónap 1-én és 15-én

Telefon: 153-079.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,**Hiszek egy isteni örök igazságban,**Hiszek Magyarország feltámasztásában.*

Amen.

„...gondoskodunk családokról...”

A katonailag sikertelenségre ítélt ellenfélnek minden reménye a második arcvonal, amelyről előző számunk vezércikkében írtunk s ezen az arcvonalon nem riad vissza semmitől. Nem mellékes gonddal vezeti a merényletek sorozatát azokon a területeken, amely nem áll katonai uralma alatt. Csak a közelmúltban esett ennek áldozatául a fegyvertárs egyik kimagasló személyisége és nap mint nap szaporodnak az áldozatok. A második arcvonal, amint írtuk, az ellenállás lelki felkészültségét törekszik letiporni, nem a harctér, hanem a mögöttes harcoknak a katonáit fertőzi, támadja — és eszközeiben nem válogat. A mögöttes harctér katonái a munkások, családok, szülők és gyermekek; az eszközök, amelyeket ezek ellen a második arcvonalat vezető használ, a gyújtólapocskáktól a géppisztolyig minden. Hatalmas harcra van hivatva a propaganda, amely aztán igazán nem ismeri a valóságot a valószínűtlenségtől elválasztó nagy távolságokat. Nem keresi az erkölcsöt, nem a lovagiasat, nem a szemtől-szembe harc férfias küzdelmét, nem válogat a harcát előbbrevívók személyében: aki melléje áll, azt elfogadja, csak annyit kíván attól, hogy tagadja meg józanságát, az erkölcsöt, ne latolgasson és ne okoskodjék, tegye, amit parancsolnak és ne nézzen károkat, bajt és jajt, életet és vagyont, egyeseket vagy sokaságot. A cél: elpusztítani irgalmatlanul az Istent elismerőket, a keresztényi élet szépségeit vágyakozókat, a család erősségét alapozó erkölcsöket és biztosítani az eddigi életlehetőségeiket: az üzletet és a mások kiszípolozásának tenger lehetőségeit.

A második arcvonal hadvezérei és hívei tehát könyörületet nem ismernek és egyszer ott lesznek a minden közösségi élet alapjánál: a családnál. A katonák itthon hagyott családjánál. Itt végezhetik a legszörnyűbb vérengzést, lelki öldöklést.

A magyar katona talán a nagy világháborúban sem érezte annyira át a harc szükségességét, célját, mint most. A katonavonatok ablakaiból kitekintő testvérek arcán az öntudat, a komoly és nem csupán szalmaláng-lelkesség, a meggyőződés egészséges virága, szemében az önbizalom, tudomásulveszi a megjelent magasrangú politikai nyilatkozatát, amely szerint: „... legszentebb kötelességünk... hogy gondoskodjunk a családokról.”

Semmi különösét nem mond a kormányelnök ezzel, a legtermészetesebbet hozza tudomásukra és ha teszi, csupán azt kívánja hangsúlyozni, hogy a harc és a harcolók mindenekelőtt azt kívánják meg, amit belső énünk mindenütt és mindig elsősorba helyez: a családról gondoskodást. A legősibb és legmélyebb ösztönös érzések csoportosulnak a család körül jóban és rosszban, otthon és az idegenben, itt még mélyebben, ezért mi, valamennyien ott állunk az itthonmaradottak mellett!

A katonavonatok ablakaiból integető testvérek arcán nyugalom ül, ők azzal a tudattal és biztonságérzettel mennek a harcok elé és vesznek részt a harcokban, hogy a családjuk nem nélkülöz, nem szenved többet, csak az apa, vagy más hozzátartozó távollétét. A testi szükségletekről, az élet anyagi feltételeinek meglétéről gondoskodás történt, ott kint a férfiak küzdelmében erre tehát nincsen gond. A nemzet él a család mellett s ezzel megbecsüli önmagát, harcat és a jövőjét. Minél nagyobb a gondoskodás mértéke, annál jobban fejezi ki a nemzet önmaga értéke felől a bírálatot.

De éppen ez az, amit a második arcvonal nagyon jól tud. Eppen itt akarja a legkínzóbb harcot folytatni, éppen itt akarja, a legnagyobb eredményeket elérni, világos, azért, hogy a harcot annyi testi és lelki szenvedés között vívó hozzátartozó erejét csökkentse a harcok között, de csökkentse az itthoni harcosok, anyák, gyermekek, testvérek lelki erejét is.

El kell ismerni, hogy a mindenhol jelentkező nehézségek között van elég alkalma ennek a harcnak a megvívására, van elég rés, ahol betörhet az ellenállás soraiba. A nehézségek nem a gondoskodások hiányára vallanak, hanem a harcok természetes velejárói. Elkerülhetetlenek. A megélhetés ismét a legösztönösebb emberi, itt a legnagyobb rés, amelyen át a nyugtalansággeltetés páncélosai behatolhatnak. A kenyér, a cipő, a segély, a burgonya, az állatok, a lakás, a ruházat és minden, minden, ami a létfenntartás tartozéka.

... gondoskodunk családokról — nem csupán anyagi teendő, lelki is. Ebben nem csak a kormányzatnak vannak kötelességei, hanem mindazoknak, akik a belső harctér harcosainak számítanak, illetve arra vannak rendelve. Ezek között első helyen a csendőr áll. Legyen az itthonmaradottaknak a csendőr a legelső támogatója mindabban, amivel tovább segítheti azokat, ugyanakkor azonban legyen keménykezü támogatója a kormányzatnak abban is, hogy akik ellene vannak a nyugalomnak és a harc győzelmes befejezésének, azok kíméletlenül oda-kerüljenek, ahol majd „gondoskodnak” — róluk.

A tábori rendészetről.

Írta: PINCZÉS ZOLTÁN ezredes.

— Második közlemény. —

A tábori csendőrség csekély létszáma abban leli magyarázatát, hogy a csendőrség létszáma már békében is kevés volt, háborúban pedig még ezt a kis létszámot is meg kellett osztani a háterszág és a hadrakelt sereg között. A mozgósítási előkészületekben csak a háterszági csendőrségnek népfelkelőkkel való megerősítése volt előkészítve; a tábori csendőrség számára nemtényleges legénység nem volt biztosítva; a tábori csendőrök mind tényleges állományúak voltak, ennek megfelelő létszámban. Például egy kb. 20.000 főnyi hadosztály körletében, amely pedig 100—150, sőt több négyzetkilométer kiterjedésű volt és amelyen több község, sőt város is feküdt, mindössze öt tábori csendőr működött, vagyis annyi, amennyi ekkora terület közbiztonsági szolgáltatásának ellátására még a legnyugalmasabb békeidőkben sem lett volna elég.

A háború későbbi folyamán a tábori csendőrséget — úgy, mint a háterszágbelit — népfelkelő legénységgel pótolták. Ez a pótlás azonban csak számszerűen történt. Nem volt szabály arra, hogy kit szabad a tábori csendőrséghez beosztani, kit nem. A fáradalmakat nem bíró, idős, törődött népfelkelő legénység több terhet, mint segítséget jelentett; a szellemileg már nem befogadóképes, sokszor írni-olvasni sem tudó öregeket a legelemibb ismeretekre sem lehetett megtanítani, megjelenésük és erélytelenségük miatt a küzdő csapatok előtt nem volt tekintélyük.

Büszke vagyok!

Ezer év követje vagyok.
Ősapám ősi földjén
Ezer éve szántogatok.
A lelkem is ezeréves.
Voltam nemes, voltam béres.
Voltam küllő, máskor kerék,
Gémeskúton kőnehezék;
Meghajszolt vad, bús árva rab,
Égő könnycsepp, rút sárdarab.
Álltam gátat török ellen.
Labanccal is verekedtem.
Piavénál haldokoltam...
Trianonban martir voltam...
— Mind azért, mert magyar voltam!

Föltámadtam! Ujra élek!
A napfényből jussot kérek!
Harsonázva, nem titokban:
Új ezredévet nyitottam!
Szikrát szítok, — hogy tűz legyen!
Kardot verem, kaszát fenek,
Menetelek napkeletre
Hitet tenni a keresztre.
Ős hazában, dacos dallal,
Amerre a szélvész nyargal
Hadak élén ott vágatok.
Vérem kell: hát vért is adok.
Nevem, lelkem újra ragyog.
Büszke vagyok, magyar vagyok!

Móra László.

Kiválóan bevált a fiatal csapatbeli legénység, amelyet egyes hadosztályparancsnokságok — egyéni kiválogatás alapján — a harcoló csapatok állományából bocsátottak a tábori csendőrség rendelkezésére. Főként olyan csapatbeli legénység került ilyen beosztásba, amely már hosszabb ideje volt az arcvonalban és ismételt ki volt tüntetve. Ezeknek tábori rendészeti szolgálatra alkalmazása jutalomnak, kitüntetésnek számított; az ilyen legénységnek természetesen összehasonlíthatatlanul nagyobb volt a tekintélye, mint a népfelkelőké.

A tisztek hiánya főként a csapat- és vonatkörletben, vagyis a tábori rendészeti szolgálat legfontosabb területén volt érezhető. Tábori csendőrtiszt — egy százados — csak a hadtestparancsnokságnál volt, akinek hatásköre azonban csak a hadtestparancsnokság törzsszállására és a saját, mindössze 8 csendőrből álló tábori csendőrosztagára terjedt; a hadtest területén levő többi tábori csendőrosztag nem volt neki alárendelve, hanem altisztek parancsnoksága alatt tőle teljesen függetlenül működött.

A csendőrtiszti vezetést és irányítást nélkülöző, altisztek parancsnoksága alatt álló osztagok működése bizonytalan és bátortalan volt. Gyakran adódtak kényes helyzetek, ahol erélyes fellépésre lett volna szükség: ilyenkor a legénység rendszerint tétovázott, ha nem érezte a tisztjét maga mögött. A csendőrlégénység vezetésében, fegyelmezésében, irányításában és egyáltalán az egész közbiztonsági és tábori rendészeti szolgálat területén járatlan és gyakorlatlan tartalékos tisztek jóakarata nem tudta a szakképzett, gyakorlott csendőrtisztet pótolni. A tábori csendőrlégénység nagyon lelkiismeretesen végrehajtott mindent, amit megparancsoltak, de nem szívesen kereste a tennivalót; nem kényelemből, hanem azért, mert szolgálati fellépése rendszerint a legkülönbébb parancsnokságoknak és főleg a csapatok tisztjeinek beavatkozását vonta maga után, ez pedig a magára hagyott tábori csendőrré akkor is kellemetlenséggel járhatott, ha neki volt igaza. Ezenkívül annak, aki egy seregtest tábori rendészeti szolgálatát vezetni akarja, elkerülhetetlen szüksége van arra, hogy a seregtest vezérkari osztályával, elsősorban a kémelhárító és az anyagi vezérkari tisztekkel állandó személyes kapcsolatban álljon és működjék — altiszt számára ez nehezen megoldható követelmény.

Az eddig felsorolt hátrányokhoz hozzájárult végül az elavult szabályzat is. Nehány szükséztű általánosságon kívül egyáltalán nem volt részletezve a tábori csendőrség tennivalója, ami a hatáskörökben bizonytalanságot, a kivitelen pedig elnagyolást eredményezett. Sokszor helyes, ha a szabályzat csak általános irányelveket ad, a részletekben pedig szabadságot enged, hogy mindenki azt tegye, amit ezeken belül a józan esze szerint a legjobbnak vél, de ezt az elvet a tábori rendészeti szolgálatban elővigyázatosan kell alkalmazni. Sem a hadrakelt sereg tagjait, sem pedig a polgári lakosságot nem lehet a tábori rendészeti szervek kénye-kedvének és önállósodás címén elkövetett hatalmaskodásának vagy önkénykedésének kiszolgáltatni, már pedig ezek ellen csak a jó szabályzat nyújt védelmet. A magyar csendőrség a békebeli szintjét, teljesítményeit és tekintélyét nem utolsósorban a jó utasításainak és azok tiszteletbentartásának köszönheti. Az olyan közbiztonsági szervezet, amelyben mindenki azt teszi, amit akar, amelyet nem törvény és jogszabály, hanem helyi hatalmasságainak önkénye irányít, csak balkáni igényeknek felel meg; kultúrállam lakossága, még kevésbé a had-

serege, nem hajlandó az ilyesmit még háborúban sem eltérni, nem is beszélve arról, hogy a jogot és szabályt nem ismerő szabadosság a tisztességtelenségnek is melegeggya.

Fontos az is, hogy a tábori rendészeti közegeknek a szabályzat támasztékot adjon főként akkor, amikor magasabb rendfokozatúakkal szemben kénytelenek felépni. Más biztonsága és nyomatéka van a tábori csendőr intézkedésének vagy ténykedésének, ha szabályzat határozott rendelkezése alapján történik, mintha jogalapként csak a saját józan eszére hivatkozhatik.

*

Néhány kiragadott részlet az első világháború tábori rendészeti szolgálatának gyakorlatából:

A hadművelleti területen a tábori rendészet legfontosabb feladatainak egyike a *hadrakelt sereg egyéneinek és a polgári lakosságnak személyi ellenőrzése* volt. A harcoló csapatok mögött állandóan, de főként nagyobb ütközetek idején 10–20 km mélységben a „lógós”-ok tömege csellengett. Maradozók, álsebesültek, „eltévedtek”, szétugrasztottak, sebesültkísérők, katonaszökevények stb. hetekig elléngtek a csapat- és vonatkörletben, egyik konyháról a másikra járva, nem ritkán a lakosságot is zaklatva, anélkül, hogy tábori rendészeti közegek ellenőrzésétől kellett volna tartaniok.

Hiányos volt a polgári lakosság ellenőrzése is; néhol a csapatkörlet ki volt őrítve, de a legtöbb helyen ott maradt a polgári lakosság, mert a hátrább fekvő területeket és az utakat nem lehetett menekültek tizezreivel terhelni. Az elszállásolás folytán a lakosság összekeveredett a csapatokkal és ez a kémkedés és bomlasztás melegágya volt. Jellemzi ezt a helyzetet egy német hadtestparancsnokság átirata: „Egy áruhába öltözött német csendőr Poginki állomáson megfigyelte nehéz tűzértség kirakodását. Az összes csapatokat minden nehézség nélkül megállapította. Kétes nőszemélyek, zsidók és más polgári egyének a katonák között szabadon jártakeltek. A közbeeső területen sok polgári lakosságot talált, közülök sokat feltűnés nélkül megszólított és különösen katonai vonatkozású dolgokban igen jó felvilágosításokat kapott. Polgári egyének szekereken legénységet szállítottak Kowelbe; a szekerekkel éjjel minden ellenőrzés nélkül tértek vissza. Tábori csendőrt sehol sem talált. Az általa megszólított katonák minden kérdésére egészen szabadon feleltek, úgyszólván minden istállóba akadály nélkül be tudott nézni. Kérem...” stb.

A polgári lakosság ellenőrzésének másik fontos tennivalója volt a *közlekedés ellenőrzése*. A hadrakelt sereg érdekei azt követelnék, hogy a polgári lakosság ne hagyja el lakóhelyét és általában minél kevesebbet mozogjon. Ez azonban sokszor keresztülvihetetlen, mert a mozgási szabadságtól teljesen megfosztott lakosság képtelen önmagát ellátni. Ahhoz, hogy a lakosság önmagát elláthassa, bizonyos fokú árucserére nélkülözhetetlen, ezt pedig — mert a hadsereg nem vállalhatja — csak bizonyos fokú kölcsönös érintkezéssel lehet lebonyolítani. A mindennapi életet sem mindig lehetséges teljesen megbénítani, különösen akkor, ha ennek heteken vagy hónapokon át kellene tartania. A hátsországból a hadművelleti területre és viszont az utazást a hadsereg főparancsnokság szabályozta ugyan, de már a hadművelleti területen belül való utazásra mármint minden esetben más szabály volt érvényben. Az és arra állított fel tilalmat vagy adott engedélyt, aki és amire akart. Mindenki, aki egyenruhát viselt, jogosítottnak érezte

magát arra, hogy a legkülönbélebb engedélyeket és igazolványokat állítsa ki és alakulatának bélyegzőjével ellassa; egyesek valósággal gyártották az ilyen engedélyeket és igazolványokat, amelyekkel nagyon kényelmes volt a visszaélés. Az egész ilyen „ellenőrzés” végülis értéktelen alakisággá lett, amelynek több haszna lett volna, ha elmaradt volna.

A tábori csendőrség harmadik fontos feladata lett volna a hadrakelt sereg körletében katonai és polgári egyének által elkövetett **bűncselekmények kinyomozása**. Az első évben a hadművelleti területen elkövetett bűncselekmények száma nem volt nagy; később, de különösen a háború utolsó két esztendejében azonban rendkívül elszaporodtak. Lopás, rablás, sikkasztás, csalás, zsarolás, erőszakos nemi közösülés, emberölés, sőt a gyilkosság sem tartozott a ritkaságok közé. A tettes legtöbbször ismeretlen maradt, főként azért, mert nem volt, aki kinyomozza. Egy-egy bonyolultabb bűneset kinyomozása napokat, sőt heteket vett volna igénybe; utánjárással, kikérdezésekkel, a már eltávozott csapat felkeresésével stb. járt volna; erre hadosztályonként öt csendőr nem volt elég, más parancsnokságnak pedig nem volt szakképzett nyomozó közege. De a legtöbb parancsnok nem is érezte magát hivatottnak nagyszabású nyomozásra, különösen akkor, ha az volt a véleménye, hogy a cselekményt más alakulatba tartozó tettes követte el.

Fegyelmen nemcsak a katonai engedelmességet kell érteni. A súlyos bűncselekmények elharapózása az erkölcsi érzék lazulására vall, enélkül pedig a katonai fegyelem, mutatkozzék akármilyen tetszetős külsőségekben, nem szilárd. A háború viszonyai közepette sok mindent meg lehet érteni és bocsátani, de csak egy bizonyos határig. Ezt a határt a tábori rendészeti szerveknek kell megvonniok.

A **tábori igazságszolgáltatás** is hátrányosan érezte, hogy nem voltak szakképzett nyomozó közegei. A tábori bíróságok nyomozást kis létszámuk és nagy elfoglaltságuk miatt csak a legfőbenjáróbb esetekben tudtak folytatni, de ez is csak annyiból állott, hogy egy hadbíró egy jegyzőkönyvvezetővel jegyzőkönyveket vett fel. Már pedig ez az eredményes bünfelderítés módja háborúban és békében is azonos: a tettesnek nem a perrend, hanem a nyomozástan szabályai szerint való gyakorlati üldözése és kézrekerítése, ezt pedig csak erre felkészült nyomozószerv végezheti. A jegyzőkönyv a bűnvádi üldözésnek csak alakisága, nem pedig lényege.

A tábori rendészeti szolgálat keretében teljesen ismeretlen volt a **feltűnés nélküli (álöltözetben végzett) megfigyelés és nyomozás**, pedig pl. az ellenséges bomlasztást, a kémkedést, illetőleg a belpolitikai aknamunkát, izgatást, bűnös szervezkedést stb. egyszóval a titokban folytatott, úgynevezett földalatti bűncselekményeket másként nem lehet felderíteni. A jól működő bizalmi hálózat is nélkülözhetetlen.

A hadművelleti területen végzett **kémelhárításnak**, sőt bizonyos tekintetben a harcászati hírszerzésnek is nagy nehézsége volt, hogy a kémelhárító és hírszerző tiszteknek nem voltak iskolázott végrehajtó közegeik, akikkel állandóan és közvetlenül rendelkezhetek volna. Ennek vagy az lett a következménye, hogy a kémelhárító tisztek működése csupán írásbeli tevékenységre szorítkozott, vagy pedig, hogy alkalmi közegekkel kellett dolgozniok. Úgyszólván minden nyomozásra vagy megfigyelésre külön-külön kellett végrehajtó közegeket felkutatniok, akiknek alkalmassága és megbízhatósága

azonban igen sokféle volt. Tudok hadosztály- és hadtest-parancsnokságról, ahol a kémelhárító tiszt a kémelhárításban megállapításokra, puhatolásokra, megfigyelésekre kizárólag tábori csendőröket alkalmazott, egyes hírszerző tiszték pedig hírszerzőknek a lakosság köréből való szerzésére alkalmaztak tábori csendőröket, mindig jó eredménnyel. Ez azonban csak az illető tiszték helyi kezdeményezése volt, intézményesen nem volt megszervezve.

A tábori egészségügyi és állategészségügyi szolgálat is nélkülözte a tábori rendészeti közegeket. A tábori egészségügyi szolgálat irányítása, az egészségügyi rendelkezések kidolgozása és bizonyos mértékben a végrehajtás orvosi ellenőrzése a csapatokon belül az orvosok feladata lett volna, de ennek mértékét az orvosok létszáma korlátozta. A részletekbe menő egészségügyi ellenőrzést csak állandó járőrökkel lehet megoldani, ezt pedig az orvosok nem végezheték. A hadművelleti területen levő nyilvános helyiségek, szállodák, vendéglők, kocsma, stb. tisztaságát, az árusított élelmiszerek minőségét és tisztaságát, a ragályos betegségek elleni óvintézkedések betartását mind a tábori csendőröknek kellett ellenőrizniük, illetőleg, ha egyik-másik parancsnokság az ellenőrzésre orvost rendelt ki, tábori csendőrt kellett adni melléje.

A hadművelleti terület tábori rendészeti szolgálatának teljesen rendezetlen ágazata volt a polgári lakosság felett gyakorolt **tábori rendészeti büntetőbíráskodás**. Ha polgári személy a katonai büntetőtörvénykönyvbe ütköző bűncselekményt követett el, a tábori bíróság elé került. Ha azonban nem a hadbíró hatáskörébe tartozó kihágást követett el, a büntetést az szabta ki, aki ezzel éppen foglalkozott. De mert az sem volt szabályozva, hogy milyen cselekmények vagy mulasztások miatt lehet tábori rendészeti büntetést kiszabni, sem pedig, hogy kinek milyen büntetés alkalmazása és milyen határig van megengedve, mindenki úgy járt el, ahogyan jónak gondolta. Ugyanazért a cselekményért vagy mulasztásért az egyik parancsnok két korona, a másik kétszáz korona büntetést szabott ki; az egyik egy nap, a másik egy hónapi elzárásra ítélte a cselekmény elkövetőjét, ellenőrzést vagy irányítást pedig senki sem gyakorolt.

Az sem volt szabályozva, hogy mi történjék a megbüntetettek által befizetett pénzszegekkel. Az egyik parancsnok beszolgáltatta, mint kincstári pénzt, a másik a legénységi étkezés feljavítására vagy különféle fedezetlen beszerzésekre fordította; az egyik vezetett róluk előjegyzést, a másik nem.

A korszerű tábori rendészet követelményei.

A tábori rendészet mai követelményeit röviden a következőkben lehet összefoglalni:

1. A tábori rendészet a hadrakelt sereg hátvédje befelé, a rend és fegyelem biztosításában pedig a katonai parancsnokok nem nélkülözhető segítsége. Hiányosságai kezdetben nem érezhetők, de mire érezhetőkké válnak, késő az orvoslás, mert a helyzet rendszerint elfajul, gyakorlatlan személyzet hevenyészett beállítása pedig a tervszerű előkészítést és felépítést már nem pótolhatja;

2. Létszáma és szervezete tegye lehetővé, hogy a küzdők vonalától a hadművelleti terület mind a zugáig mindenütt ott lehessen; közvetlenül vagy közvetve min-

dent megálljon és meghalljon, a veszélyes jelenségeket megelőzhesse vagy idejében elfojthassa;

3. Tagozódjék tábori csendőrségre és csapatcsendőrségre; az előbbi általában a seregrendészetet, az utóbbi pedig — a tábori csendőrség irányítása mellett — a csapatrendészetet lássa el;

4. Alkosson célszerűen széttagolt, de egységes, összeműködő szervezetet; álljon csendőrtisztek szakosított vezetése alatt, minél több, fiatalabb évfolyamú, hivatásos csendőrlegénységgel;

5. Legyen már békében egyénileg kiválókat és kiképzett, hadiszolgálatra testileg is alkalmas tiszt és legénységi tartalékállománya;

6. Legyen jó fegyverzete és felszerelése, elég járóműve, saját híradórendszere; banda- és helységarcokra pedig különlegesen felszerelt és kiképzett, mozgékony harcegyeségei;

7. Katonailag, közbiztonságilag és politikailag legyen iskolázott; ellenséges bomlasztással vagy másirányú kísértésekkel szemben szellemileg és erkölcsileg feltétlenül ellenállókép;

8. Legyen jó szabályzata; biztosítson a számára mindenki szemben messzemenő jogokat, tőle pedig követeljen feszes fegyelmet és komoly felelősséget;

9. Kapcsoljuk be szervesen a kémelhárító és hírszerző, valamint a bűnügyi nyomozó szolgálatba;

10. Vegyen részt a hadgyakorlatokon.

A tábori rendészeti szabályzatról általában.

A tábori rendészeti szabályzat megismerésénél több alapvető szempontot kellett figyelembe venni. Ezek a következők:

1. Elég részletes ahhoz, hogy a tábori rendészeti szolgálat minden ágazatát felölelje, de

2. nem bocsátkozik túlságos részletekbe, hanem lehetőséget ad arra, hogy elvi természetű rendelkezéseit a parancsnokok a helyzethez mért rugalmassággal alkalmazhassák;

3. Alkalmas arra, hogy a tábori csendőr, sőt — kivonatossan — a csapatcsendőr legénység kiképzésénél is tansegédletül használtassék; a nyelvezete ezért kevésbé tömör, egyszerű, gördülékeny, magyarázat nélkül is könnyen megérthető;

4. Egymagában is elegendő a tábori rendészeti szolgálat ellátásához; egyéb csendőrségi vagy honvédségi szabályzatok elvitelét feleslegessé teszi;

5. Bizalmas, de azért nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyeknek nyilvánosságra jutása a honvédelem vagy a tábori rendészeti szolgálat érdekeinek ártalmára lehetne.

Az utóbbi szempontot természetesen én is szem előtt fogom tartani, annál inkább, mert a szabályzatot kiegészítő, nyilvánosságra nem hozható intézkedéseket esetről-esetre kiadandó külön rendelkezések szabályozzák, ezeket tehát a szabályzat ismertetése keretében én sem tárgyalhatom.

Megjegyzem, hogy a tábori rendészeti szabályzat bizalmas, de nem titkos segédlet; nem kell tehát — tansegédlet voltánál fogva nem is lehet — a titkos segédletek között őrizni vagy kezelni. Bizalmas jellege csak abban nyilvánul, hogy könyvkereskedői forgalomba nem kerülhet, illetékteleneknek pedig elolvasásra sem szabad átengedni.

A szabályzat kilenc fejezetre oszlik.

Az I. fejezet a tábori rendészet szervezetét tárgyalja; külön a szorosan vett tábori rendészeti szerveket és külön azokat, amelyek a szolgálat ellátásában közreműködnek;

A II. fejezet felsorolja a tábori rendészet körébe vágó összes tennivalókat; külön azokat, amelyeket a hadrakelt sereghez tartozó személyekkel és külön, amelyeket a hadművelleti területen levő polgári lakossággal szemben kell végezni. Áttekinti tehát a tábori rendészeti szolgálat egész feladatkörét és alapját adja a későbbi részletrendezéseknek;

A III. fejezet a tábori rendészeti szolgálat egyes ágazataiban végzendő részlet-tennivalókat tárgyalja, nemcsak a végrehajtáshoz, hanem a legénység oktatásához is szükséges terjedelemben;

A IV. fejezet a kémelhárítás és hírszerzés tudnivalóit, valamint az ellenséges bomlasztás és az ez ellen való védekezés módszereit ismerteti;

Az V. fejezet a tábori csendőrt (csapatcsendőrt), megillető általános közbiztonsági természetű jogokat és kötelezéseket tárgyalja;

A VI. fejezet a hadművelleti terület katonai és rendészeti biztosításának feladatait és ezek végrehajtásának módját foglalja össze;

A VII. fejezetben a személyi szabályokat találjuk;

A VIII. fejezet olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek tárgyuknál fogva a fenti fejezetek egyikébe sem voltak beleilleszthetők, végül

a IX. fejezet a tábori rendészeti büntető eljárásra vonatkozó szabályokat foglalja össze.

Nem tartalmazza a tervezet a tábori rendészeti szolgálatnak békében történő előkészítésére, a tisztek és a legénység előzetes kiképzésére vonatkozó szabályokat, valamint az anyagi rendelkezéseket, amelyek csak a számadótesteket és a gazdaságközigazgatási szerveket érdeklik. Ezekről külön szabályzat készül.

Általános irányelvek.

(1. §.)

A korszerű tábori rendészet követelményei.

A tábori csendőrség aszerint, hogy rendszeres vagy nem rendszeres katonai közigazgatás alatt álló területen teljesít szolgálatot, két részre oszlik. A rendszeres katonai közigazgatású területen alkalmazott tábori csendőr egységeket a szabályzat „telepített”-eknek, a nem rendszeres közigazgatású területen működőket pedig „mozgók”-nak nevezi. Mindjárt az első pontban kimondja azonban, hogy „tábori rendészet nemcsak a mozgó, hanem a telepített tábori csendőrség szolgálatát is érteni kell”, ami annyit jelent, hogy a telepített csendőrségi egységeket is a tábori csendőrséghez tartozóknak kell tekinteni.

Ehhez tudnunk kell a következőket:

A hadművelleti terület katonai közigazgatási szempontból két részre oszlik: nem rendszeres és rendszeres katonai közigazgatás alatt álló területre.

Nem rendszeres katonai közigazgatás rendszerint a csapat- és a vonatkörletben működik, vagyis ott, ahol a hadihelyzet következtében még nem lehet rendszeres katonai közigazgatási szerveket telepíteni. A nem rendszeres katonai közigazgatás legszükségesebb tennivalóit a seregtest- és az ezek által megbízott alsóbbfokú parancsnokságok, míg a rendszeres katonai közigazgatás

külön erre a célra szervezett első- és másodfokú katonai közigazgatási parancsnokságok látják el. A két terület nincs szorosan elhatárolva; a helyzet és a körülmények szabják meg, hogy milyen területen lehet rendszeres és honnan kezdve kell nem rendszeres katonai közigazgatást életbeléptetni. Mind a rendszeres, mind a nem rendszeres katonai közigazgatás egyes tennivalóival a tábori csendőrség kijelölt parancsnokságai és szervei is megbízhatók.

A tábori rendészetet csak M. esetén kell felállítani; szervei tehát a szabályzat által biztosított teljes jogkörökkel csak a hadművelleti területen működhetnek. Minthogy azonban mind a tábori csendőrség, mind a csapatcsendőrsek az elvonuló seregtesteknek és alakulatoknak már a bekeállomásán megalakulnak, nincs akadály annak, hogy a parancsnokok ezeket belső rendfenntartási célokra már a békeállomásukon, főként pedig a szállítás alatt is igénybevegyék, ilyen esetben azonban a tábori rendészeti szervek hatásköre csak a hadrakelt sereg egyéneire terjed ki, a polgári lakosságra nem.

Említettem már, hogy a tábori rendészet szervei mind a rendszeres, mind a nem rendszeres katonai közigazgatású területeken — külön felhatalmazással — **egyes közigazgatási természetű tennivalókra is igénybevehetők.** Az ilyen tennivalókat a 13. §. sorolja fel. Érintetlenül hagyja azonban ez a korlátozás a tábori rendészeti szerveknek azt a jogát, hogy ott, ahol veszály van a késedelembe, a legszükségesebb intézkedéseket saját hatáskörükben, külön felhatalmazás nélkül is megtehessek, de kötelesek erről annak a parancsnokságnak, amely az intézkedésre hivatott lett volna, jelentést tenni. (Megfelelt a Szut. 296. pont i) alpontjában foglalt felhatalmazásnak.)

A tábori rendészeti szolgálat szükségessé teszi, hogy az e célra rendelkezésre álló tiszti és legénységi létszám **kizárólag tábori rendészeti szolgálatra alkalmaztassék.** Semilyen körülménnyel — tehát pl. tisztekben vagy tiszthelyettesekben fennálló általános létszámihiánnyal — nem indokolható az, hogy tábori- vagy csapatcsendőrök e hivatásukhoz nem tartozó szolgálatokra alkalmaztassanak; ezt a szabályzat határozottan megtiltja, sőt példaszerűen felsorol egynehány olyan tennivalót, amelyre ez a tilalom különösképpen vonatkozik. E tilalom betartásának ellenőrzését a 8. pont a) alpontja a tábori csendőrtisztek feladatává teszi.

Kivételként megengedi a 3. pont 1. bekezdése, hogy szükség szerű katonai közigazgatású területen a seregtest parancsnokságok tábori rendészet katonai közigazgatási előadói hivatásos tábori csendőrtisztek is lehetnek. Felhívom itt a figyelmet arra, hogy ez az engedelem nem áll ellentétben a 32. pont 3. bekezdésében foglalt rendelkezéssel, amely utóbbi szerint a szükség szerű katonai közigazgatási tennivalókat ellátó seregtest parancsnokságokhoz katonai közigazgatási előadókul tábori csendőrtiszteket kell beosztani, mert ilyen tisztek beosztása valószínűleg nem mindenik seregtest-parancsnokságnál lesz lehetséges; ott tehát, ahova kifejezett közigazgatási előadóként tábori csendőrtiszt még vagy egyáltalán nem jutott, meg van engedve, hogy ennek tennivalóit az illető seregtest tábori csendőr osztáparancsnoka vagy tábori rendészeti előadója is — ha ilyen külön van — elláthassa.

Az a rendelkezés, hogy a tábori csendőrség alakulatait — nehéz utánpótlásuk miatt — **az arcvonalban küzdő csapatként csak végső szükség esetében le-**

het alkalmazni, nem vonatkozik a hadműveleti területnek bandáktól, felkelőktől, orvlövészekről stb. megtisztítására, illetőleg ezek leküzdésére, mert erre a feladatra, amennyiben a létszámviszonyok, illetőleg a fegyverzetük és felszerelésük lehetővé teszik, a tábori rendészeti szervek, tehát a tábori csendőrség is hivatottak, sőt célszerű ezekből ilyen célra felszerelt és kiképzett külön alakulatokat felállítani.

A 4. pont a tábori csendőrség és a csapatcsendőrség számára kivételes önállóságot biztosít. Enélkül eredményes tábori rendészeti szolgálatot nem lehet végezni. Ez az önállóság nem jelenti a tábori rendészeti szerveinek a katonai parancsnoklás alól való függetlenítését, mert ez sem elméletileg, sem pedig gyakorlatilag nem volna keresztülvihető, hanem csak azt kívánja meggátolni, hogy egyes személyek vagy parancsnokok a tábori csendőrrel vagy csapatcsendőrrel szemben akkor is előjárókként léphessenek fel, ha ezt a körülmények nem indokolják, sőt egyenesen a szolgálat vagy a tábori rendészet érdekeibe ütköznek. Képtelen volna érdemleges szolgálatot végezni az a tábori csendőr, akinek előjárótól kapott parancsát bármelyik magasabb rendfokozatú feljebbvaló minden további nélkül hatályon kívül helyezhetné vagy megváltoztathatná, ha azzal nem ért egyet, vagy akinek, illetőleg alakulatának érdekeivel a végrehajtani tervezett intézkedés nem egyeznék.

A feljebbvaló parancsadási jogát a szabályzat nem korlátozhatta feltétlenül, mert adódhatnak előre nem látott, váratlan helyzetek vagy veszélyek, amelyek szükségessé teszik, hogy a tábori csendőr (csapatcsendőr) ne a saját előjárójától, hanem az idegen tiszti feljebbvalótól vett parancsot teljesítse, ezt azonban a szabályzat ahhoz a feltételhez köti, hogy a tábori csendőr a feljebbvalót személyesen ismerje, vagy az utóbbit magát igazolja és a parancsot — mindkét esetben — írásban adja. Ez a különös elővigyázat azért szükséges, mert a tábori csendőr előtt ismeretlen feljebbvaló parancsadási jogával visszaélés is történhetik olyan veszélyes egyén részéről, aki jogtalanul visel tiszti egyenruhát. Részben ezt a veszélyt kívánja elhárítani, részben pedig az egyöntetű és szakszerű végrehajtást biztosítani az a rendelkezés is, hogy tábori csendőrnek (csapatcsendőrnek) a tábori rendészeti szolgálat körébe vágó parancsot rendszerint a tiszti előjárója útján kell kiadni.

Az a tilalom, hogy igazoltatás, nyomozás vagy feljelentés mellőzésére, ha a foganatosítás szükséges vagy indokolt, a tábori csendőrnek a saját előjáróján kívül senki sem adhat parancsot, megfelel a Szut. 12. pont 2. bekezdésében foglalt hasonló értelmű tilalomnak.

A 3. pontok oktatásánál hívjuk fel a legénység figyelmét a 168. és 170. pontokba foglalt magatartási szabályokra. Fegyelmezett, tisztelettudó magatartással sok kényes helyzetet meg lehet oldani; az ilyen tábori csendőrrel szemben a feljebbvaló is bizonyára megértőbb és belátóbb magatartást tanúsít, mint az olyan szemben, aki a helyzetet fegyelmetlen magatartásával is kielezi. Ahhoz, hogy a tábori csendőrök ilyen helyzetekben helyesen tudjanak viselkedni, sok gyakorlati oktatásra van szükség. Kapcsoljuk össze az oktatást a 168. pontban foglaltakkal.

Az 5. pontból kiemelem azt a rendelkezést, hogy tábori rendészeti intézkedéseket minden intézkedéstől elkülönítve kell kiadni. Parancsokban, harcászati intézkedésekben ne tárgyaljunk tábori rendészeti

intézkedéseket is; ezeket külön és csak a tábori rendészeti szerveknek adjuk ki, mert köztudomásra jutásuk nem mindig előnyös, sőt az intézkedés eredményét is megfűszerezzük.

A rendszeres katonai közigazgatás alatt álló területeken telepített tábori csendőrpáncsnokságok szolgálata sok tekintetben eltér a mozgó szervek szolgáltatától, elsősorban azért, hogy viszonyai közelebb állanak a hátszói viszonyokhoz, mint a szoros értelemben vett hadrakelt seregéhez. A telepített őrsök rendszerint hosszabb időn át működnek ugyanabban a helységben, állandósult elhelyezésben és többé-kevésbé kialakult körletekben; tennivalóik között is több a rendes közbiztonsági, mint a tábori rendészeti természetű. A rendszeres katonai közigazgatási parancsnokságok és a tábori bíróságok számára végzett tennivalóik is sok tekintetben megközelítik az ugyanilyen természetű békettennivalókat.

Ezért a telepített tábori csendőrtiszti parancsnokságok és őrsök bel- és külszolgálatát célszerű úgy megszervezni, hogy lényegében minél kevésbé különbözzék a hátszói azonos parancsnokságaitól, kivéve az írásbeli tennivalókat, amelyek terén minden csökkentés és egyszerűsítés indokolt. A szabályzat tág lehetőséget nyújt erre akkor, amikor kimondja, hogy rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell a telepített tábori csendőrség szolgálatára is, azokat a kérdéseket pedig, amelyekre a szabályzat a telepített csendőrség számára nem tartalmaz külön rendelkezéseket, a fővezérség szabályozza. (Ide tartozik még a 198. pont 2. bekezdése is, amely szerint a tábori csendőr osztály- és szárnyparancsnok olyan esetben, amelyre ez a szabályzat nem tartalmaz rendelkezést és amelyet a fővezérség sem szabályozott, a Szut. vonatkozó rendelkezését tekintse irányadónak.)

Ahhoz, hogy a telepített tábori csendőrsők a viszonyok által lehetővé tett minél rendezettebb viszonyok között végezzék a tennivalóikat, szolgálati érdekek is fűződnek, mert minél állandósultabb és rendezettebb egy őrs belélete, annál rendszeresebb és eredményesebb a szolgálata és teljesítménye és annál szilárdabb a fegyelme is. A telepített tábori csendőrsőkön az oktatásra is több időt lehet fordítani, mint a mozgókön. Az étkeztetést rendszerint minden őrsnek magának kell megoldania az élelem-adagváltás ellenében, mert közös étkeztetésük nem lehetséges. Hosszabb időn át tartó telepítés esetében egész kis közétkeztést rendezhetnek be maguknak.

(Folytatjuk.)

KÖNYVOSZTÁLYUNK AJÁNLATAI:

Szervezeti és szolgálati utasítás. 2 P 20 f

Próbacsendőrök tankönyve. 4 P

Tábori rendészeti szolgálat. 1 P 90 f + portó.

(A könyv bizalmas, csak ajánlottan küldhetjük.)

Ezenkívül:

A Csendőrségi Lapok könyvtára 9., 10., 11. kötete.

Az 1942. évi Csendőrségi Zsebkönyv. 2 P 50 f

A csendőrségi elhelyezési térképe. 30 f

Csendőrségi asztali naptár. 70 f

Máshol nem kaphatók!

Rendelés a Csendőrségi Lapok 25.342. sz. csekk-számlájára történő befizetéssel eszközölendő.

A Kormányzó Úr Ő Főméltósága a délbácskai kommunista lázadás leverésénél kifejtett kiválóan eredményes teljesítményeik elismeréséül a Magyar Ezüst érdemérmet a hadiszalagon — adományozta alábbi bajtársainknak:

Juhász István
alhadnagy

Bárdos János
tiszthelyettes

Rakó Sándor
tiszthelyettes

Fehér Sándor
őrmester

A szabotázsról.

Irta és a rádióban felolvasta:

NÉMETH FERENC őrnagy.

A trianoni rabbilincsek szétfeszítése, a második világháborúba történt bekapcsolódásunk óta mindgyakrabban találkozunk egy annakelőtte jelentőségében, lényegében helyesen alig ismert kifejezéssel, fogalommal, ez a: **szabotázs**.

A napilapok hasábjain sűrűn jelennek meg rövid közlemények, melyek szerint a világ különböző részein — titkos ügynökségek — nagyarányú szabotázscselekményeket hajtottak végre, vagy kíséreltek meg végrehajtani.

Ahhoz, hogy a szabotázskérdés lényegét felismerhessük, ismernünk kell, milyen törvényszerű szükségességek hívták életre ezt a titokzatos, félelmetes fegyvert és milyen körülmények fejlesztették, — mondhatjuk — szinte felbecsülhetetlen magas értékre ezt a harcmodort.

Már az 1914/18-as világháború bebizonyította, hogy a totális háborúk korát éljük. Bebizonyította, hogy egy nagy háborút eredményesen megvívni, győzedelmesen befejezni csak akkor lehet, ha a hadviselő állam minden élő és holt, erkölcsi és anyagi erőforrásait, minden értékét, javát, — fenntartás nélkül mindent és mindenkit — a háborús cél szolgálatába állítja.

Nem célozom a világháború elvesztésének okait kutatva, utólagos megállapításokat tenni, azt azonban lerögzíthetjük, hogy:

ellenségeink a világháború alatt előbb felismerték, jobban kihasználták és értékesítették a „gazdasági erőforrások”, az „anyag”, a „propaganda” háborújának jelentőségét, fontosságát. Vagyis azt az igazságot, hogyha sikerül beoltaniok a központi hatalmak lakosságába a kishitűség érzetét, ha a háború okozta elkerülhetetlen nélkülözéseket mint elviselhetetleneket sikerül a köztudatba dobniok, ha robbantásokkal, terrorcselekményekkel, propagandával, rágalomhadjárral a polgári lakosságot demoralizálni, háborús akaratát letörni képesek: akkor a dial-

A világháború mindenesetre megmutatta a szabotázsharc rendkívüli jelentőségét, megmutatta, hogy az ellenséges propaganda, a rágalomhadjárat, az erkölcsi és gazdasági erőforrások ellen intézett titkos, föld alatt megszervezett támadások a háború kimenetére döntő fontosságúak lehetnek.

Ezta tanulságot azóta minden modern hadviselő állam levonta és jól tudja, hogy a totális háború két fronton zajlik:

1. a harcoló csapatok arcvonalán, a fegyverrel vívott harcban,
2. a háterszágban, a termelés gazdasági frontján és erkölcsi vonatkozásokban, nagyrészt a föld alatt, alattomosan, aknamunkaszerűen, a munka megbénításával, a munkaeszközök tönkretételével, a lelkek megmégelyezésével, egyszóval: a szabotázsharccal.

Ez a harc látszólag talán humánusabbnak, vértelenebbnek tűnik a fegyveres küzdelemnél. De valójában nem az, mert az élet szinte minden megnyilvánulására kiterjedő szabotázsharc a nemzet ütőerét, valamennyi erőforrását támadja, szenvedő alanya tehát korra és nemre tekintet nélkül a nemzet minden egyes polgára, így a szabotázsharc kihatásaiban, a nemzet életére nem ritkán veszedelmesebb, kegyetlenebb és gyakran sorsdöntőbb is, mint a fegyverekkel vívott harc.

Végső eredményt elérni, — egy nagy háború győzelmes befejezését kierőszakolni — mindenesetre csak a kétféle harc mesteri egybehangolásával lehet.

Úgy a fegyverekkel vívott, mint a szabotázsharc előkészítő munkálatai a béke éveiben folynak.

Végrehajtói ennek a hírszerzők, a kémek, a szabotőrök.

A totális háborúk alapelvéből következik, hogy a hírszerző munkája nem csupán a szorosan vett katonai titok kikémlelésére szorítkozik, hanem felöleli a politikai, gazdasági, ipari, kereskedelmi, üzemi, sőt társadalmi vonatkozású adatok felkutatását, megállapítását is.

A szabotázsharcot tehát pontos hírszerzés előzi meg, mely hivatva van megállapítani a különböző

A szabotázharc lehet:

Katonai,
közlekedési,
gazdasági,
szellemi, továbbá

általános szabotázs, végül:
az állam és társadalmi rend felforgatását célzó szabotázs.

Vegyük már most sorra a különböző lehetőségeket:

Katonai szabotázs elsősorban a hadsereg személyi, anyagi mozgósításának, felvonulásának megakadályozására törekszik, forgalmi és összekötő eszközök, műtárgyak megsemmisítése és szétrombolása útján. Ha megsemmisülnek a műtárgyak, tönkremennek az utak, vasutak és a mozgósított katonakötelesek a tervezett időre nem vonulhatnak be, vagy ha a mozgósított hadseregeknek nincs lehetőségük a nagy terv szerinti felvonulásra, akkor a legkiválóbb hadműveleti elgondolás is csupán értéktelen terv marad.

De irányulhat a katonai szabotázs: katonai parancsnokságok, hatóságok, általában a fegyveres erő tagjai, vezetői, fegyverzete, felszerelése, kiképző, élelmező szervei és berendezései, valamint a katonai fegyelem, fűggelem, a katonai rend ellen s az támadással, rongálással, megsemmisítéssel, titkos propagandával, nyílt lázítással követhető el.

Az ilyen természetű szabotázscelekménynek végtelenül kiterjedt és változatos skálája fel nem sorolható.

A közlekedési szabotázscelekmények elkövethek:

mindennemű közforgalmi eszköz, vasutak, pályaudvarok, vasúti műtárgyak, repülőgépek, repülőterek, gépjárművek, hajók, hajóállomások, valamint mindezek személyzete és különböző berendezései ellen; úgyszintén távíró, távbeszélő vonalak megszakítása, rádióállomások üzemi kikapcsolása és általában a közlekedési és híradóeszközöknek bármi módon történő megzavarása, megbénítása által.

A gazdasági szabotázs egyike a legelterjedtebb, legjellegzetesebb szabotázsajtának.

Célja: a nemzet gazdasági erőforrásainak megsemmisítése, gyöngítése, hogy ezáltal a hadviselés érdekeinek ártson.

Elkövethető ez a gazdasági élet minden vonalán. A hadiiparban, a közérdekű üzemekben, a mezőgazdaságban, a következő módokon:

az üzemi munka megzavarásával,
rombolással és
kiéheztetésre való törekvéssel.

Az üzemi munka megzavarása történhetik a munkaeszközök elrontása, elrejtése, aránytalanul sok selejttanyag gyártása, a munkakedv demoralizálása és a termelés csökkentése bujtogatás által:

De történhetik munkalassítás, vagy erre való felhívás,

a munka hibás, vagy hiányos végzése,

a munkavállalók kizárása,

szervezett sztrájk előidézése, továbbá

jó gyártmányoknak selejtté minősítése, vagy fordítva:

elrontott anyagnak a szállításra kész, jó anyagok közé való csempészése által.

A gazdasági szabotázs rombolás útján elkövethető:

bányák, gyárak, villamosközpontok, erőműtelepek robbantásával, megrongálásával, megsemmisítésével. Egyes nagyobb, nehezen beszerezhető gépek, vagy akár lényegtelenebb jelentőségű munkaeszközök megrongálásával, tönkretételével, rövidzárlatok előidézésével, áramátalakító állomások szétrombolásával, gyújtogatással.

Kiéheztetésre való törekvéssel elkövetett gazdasági szabotázs megvalósulhat elsősorban körülzárás, — bloká — útján, melynél az egyes személyek szerepe lényegtelennek tekinthető.

Elkövethető ezenkívül: gabonaraktárak, malmok, élelmiszerkészletek, raktárak, magtárak, érett gabonamezőknek felgyújtásával, megsemmisítésével, földbirtokok, földbérletek paragon hagyása, szándékos okszerűtlen gazdálkodás, az anyagkészletekkel való mód nélküli pazarlás által.

De megvalósítja a szabotázs bűncselekményét élelmiszerek, közszükségleti cikkeknek nagyobb mennyiségben történő elvonása, elrejtése, élelmiszerek, kutak megmérgezése, terménybetegségek és állatjárványok szándékos előidézése is.

A szellemi szabotázscelekmények:

célja: a lelkek megmérgezése. Tehát kishitűség felkeltése, az önbizalom és a háborús akarat letörése s végső fokban a forradalom kirobbantása.

Ezt a tevékenységet lelki szabotázsnek is nevezhetjük.

A szellemi, a lelki szabotázs nem jár feltűnő, hangos fizikai kísérő jelenségekkel, — mint pl. egy robbanás — annál rombolóbb, mételeyezőbb azonban a hatása a lélekre, a nemzet erkölcsi életére, ezért kihatásaiban nem kevésbé súlyos és veszedelmes, mint a kézzelfogható, közvetlen kárt előidéző szabotázscelekmények.

A szabotázsnek ez a formája ma — sajnos — általánosságban meglehetősen elterjedt. Résztvesznek benne olyanok is, akik különben jószándékú emberek s becsületes állampolgárok, akik maguk rökönnyödnék el legjobban, ha figyelmeztetik őket, hogy hiszékenységgükkel s kritikátlan beszédjükkel, voltaképpen az ellenségnek tesznek szolgálatot.

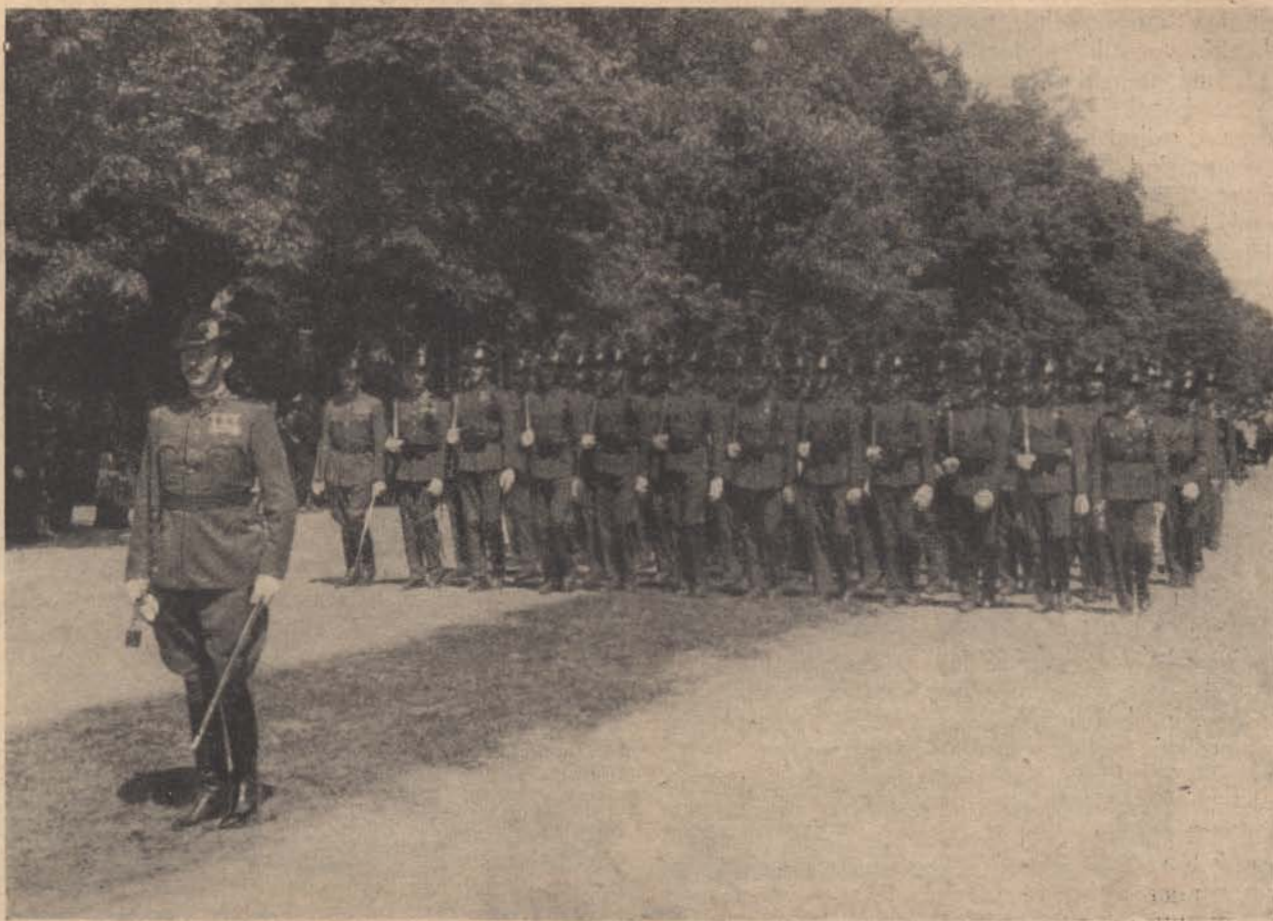
A szellemi szabotázs legismertebb eszközei a sutogó propaganda s a sajtótermékekkel, képes ábrázolatokkal, röpcédulák terjesztésével, továbbá a rádió, színházban, a filmen keresztül megvalósítható minden módszer.

Hamis hírek, hamis békejelszavak terjesztése, a kitartók, az elszántak köz- és magánéletében való alap nélküli támadása, üldözése, a rendszeres tekintélyrombolás, a kishitűek, a csüggedtek és a reményűket veszítettek lehangoztságának fokozása: a propaganda alkalmazott fegyvere és célkitűzése.

A szellemi szabotázs irányulhat egyébként a törvény tisztelete, a hatóságok, azok törvényes rendelkezései ellen, társadalmi osztályok, nemzetiségek, hitfelekezetek, a fegyveres erő, a közbiztonsági szervek és a gazdasági hitelélet ellen.

Hangsúlyozottan meg kell emlékezni e helyen a rémhírterjesztés útján elkövetett szabotázsról, mint amely szabotázsalfaj manapság rendkívül kiterjedt keretek között mutatkozik.

A kémelhárító szerveink által kiadott: „Rémhírterjesztés! Fecsegés! — Hazaárulás!” feliratú falragas-

A nagyváradai csendőriskola díszszezada az Űrnapi körmenetben.

(Major Vilma felv., Nagy rad)

szok tömör szavakban fejezik ki a valót. Háború idején minden v szh r, rémhír kohol sa és terjesztése, valóban hazaárulás, mert a törvény is hűtlenségnek minősíti ezeket és el vet ket ennek megfelelően büntetik.

Az  ltal nos szabot zscselekm nyek csoportja általában a köztisztviselői munkakör teljesítésével kapcsolatos, ártalmas cselekményeket öleli fel. Olyan köztisztviselő követi el őket, aki a honvédelmi munkakötelezettség, a lakosság ellátása, vagy segélyezése körül szándékos mulasztásokat követ el, vagy aki hivatali titkot illet ktelennel közül, vagy közzétesz.

Az  llami és társadalmi rend felforgatását célzó szabot zscselekm nyek: Általában ugyanazok a szabot zfajt k, mint az eddig említettek. A különbség mindössze abban ismerhető fel, hogy a szándék és a célzat itt az állam és a társadalmi rend felforgatására  r nyul és nem a honvédelem  r dekeinek megsértését célozza.

A felsorolt szabot zscselekm nyek —  gy a kísérletük is — háború idején — most —, majdnem minden esetben h tlens g b ntett nek minősülnek, mert a cselekménnyel rendszerint az állam, vagy szövetségesei fegyveres erej nek szándékosan hátrányát és az ellenségnek előnyét okoznak.

B ntet s k rendes körülmények között 10—15 évig terjedhető fegyház, súlyosabb esetekben: halál. Mivel azonban mult év július 1.  ta a h tlens g b ntette r gt nb r skod s, statáriális eljárás alá esik, a bíróság csupán a bűnösség kérdésében hoz ítéletet és csak azt mondja ki, hogy gyanus tott bűnös-e, mert

amennyiben bűnös,  gy a büntetés k z r lag csak egyféle lehet: halál; — amelyet az ítélethirdetés után, — amennyiben az illetékes parancsn k a kegyelmezés jogával nem  l, — 2  r n belül végre is kell hajtani.

A szabotázselhárító szolgálatot az országban a kémelhárító szervezetek látják el, ama felismerés folyam nyak pen, hogy a k meked si b n gyek édes testv erei a szabot zscselekm nyeknek, mert mindk t nek az ellenség megsegítése a célja.

Kémelhárító szerveink létezése, működése nyílt, nem titkos. Csupán a szolgálat mikénti ellátásánál használatos módszerek, fogások, eszközök és eljárási szabályok azok, melyek nem a nyilvánosság elé való szolgálati titkok.

A kémelhárító szakszolgálat a technikai berendezések egész tömegével rendelkezik, a kiértékelt tapasztalatok gazdag tárházának reális felhasználásával, a közbiztonsági szervekkel és minden állami és hazafias intézménnyel, szervezettel, egyesülettel  sszm k d sben és karöltve v gz i a k m- és szabotázselhárító szolgálatát.

Nehéz lenne a különböző társadalmi rétegek — tehát mindenki — kötelességét, teendőit paragrafusokba  nten i, a szakszolgálat  z rt csak útmutatást, eml keztet t adhat hozzá. Megmondhatja, mi az, ami a szolgálatot  r dekli, mi az, amiben az egész ország minden magyarjának támogatását várja?

Ez az  tmutat s, — emlékeztető — egészen röviden, tömören a k vetke z :

„Nyitott szemmel és füllel járni, minden gyanus mozzanatot megfigyelni, továbbá a legközelebbi kémelhárító, vagy közbiztonsági szervnek bejelenteni mindent, ami nemzetietlennek tűnik, ami a rendes, a köznapis szokásoktól eltér, így ezért kém-, vagy szabotázs-gyanura adhat okot!”

Részletesen kifejtve: minden nemzetietlen, ellenségeinket erősítő, azokat dicsérő, önmagunkat, szövetségeseinket pedig gyengítő, ócsárló cselekmény, vagy kijelentés, minden rémhírterjesztés, fecsegés, fel-tűnő termékárok, állatjárványok, gyanus tűzesetek, közüzemi, közlekedési vállalatoknál, üzemeknél tapasztalt sorozatos vagy ismétlődő, — akár egészen lényegtelennek tetsző — üzemi zavarok, szerencsétlenségek, balesetek, elégedetlenségek, sztrájk, bujtogatási kísérletek, tiltott sajtótermékek terjesztése, egyeseknek hirtelenül, látszólag ok nélküli meggazdagodása, stb., stb. mind érdeklik az elhárító szervezeteit.

A felsoroltak távolról sem merítik ki a gyanura okot szolgáltatató összes körülményeket, lehetőségeket. Súlyos hibát követne el az, aki egy mindent magába foglaló ilyen összeállítást tervezne, hiszen éppen abban rejlik a szabotázs, a földalatti aknamunka egyik legnagyobb ereje és jelentősége, hogy mindig új, még kitaposatlan utakat keres, bűnös tevékenységét új, még ismeretlen, nehezen felfedezhető, gyanút nem keltő módon igyekszik leplezni, végrehajtani.

A kém- és szabotázs-elhárító szolgálat reális, gyakorlati életet él, így jól tudja, hogy 10 és 100 olyan gyanusnak látszó bejelentést kaphat, amelyek alapján nyíltan nem járhat el. De ha 100, — vagy még több — gyanusnak ítélt bejelentés közül csak egyetlen-egy esetben is sikerül az elhárító szolgálatnak egy szabotázscselekményt megakadályoznia, vagy az ellenséges propagandának gátat vetnie, a munka, a fáradság nem volt hiábavaló.

Nem tárgyi bizonyítékokkal alátámasztott kész szabotázsbűnügyeket, nem szabotőrök szállítását kívánja az elhárító szolgálat a nagyközönségtől és minden igaz magyartól, csak azt, hogy minden rendkívüli, gyanus körülményt bejelentsenek.

Ha egy bejelentést nem követ nyílt nyomozás, nem következik be a megtorlás, legyen meggyőződve a bejelentő, — még ha különböző szempontok miatt a helyzetről tájékoztatható nem volt is — hogy az elhárító szolgálat megtette kötelességét és az adott körülmények között a követett eljárás volt a helyes.

Befejezésül még csak ennyit:

Háborúban élünk! Egy új történelmi korszakot kialakító, hatalmas küzdelem részesei vagyunk, mely fokozott kötelességeket ró valamennyiünkre. Aki most is a békeévek mértékével mér, aki most is csak annyit nyújt, csak azt nyújtja, amit a béke nyugodt, csendes éveiben, az valami iratlan kötelességet mulaszt, valamivel adósa marad a nemzetnek.

A nyolcosztályos népiskola a régi hatosztályos népiskola és hároméves ismétlőiskola helyébe lép. Elvégzése mindenkire kötelező. Azonban a törvénynek eleget tesz az is, aki a negyedik osztály elvégzése után a gimnázium vagy polgári iskola négy osztályát, vagy a népiskola hatodik osztályának elvégzése után a mezőgazdasági népiskola két évét végzi el.

KATONAI ISMERETEK

A korszerű egészségügyi szolgálat.

A háborúban szükséges és fontos sok szolgálati ág közül is kiválik az *egészségügyi szolgálat*. Igen fontos szervezet ez, mert a legdrágább kincsre: az egészségre ügyel. Nem csak a megsebesült, vagy megbetegedett katonának az érdeke, hogy mielőbb felgyógyuljon, hanem az egyetemes haderőnek is fontos, hogy mielőbb visszakapja harcosát.

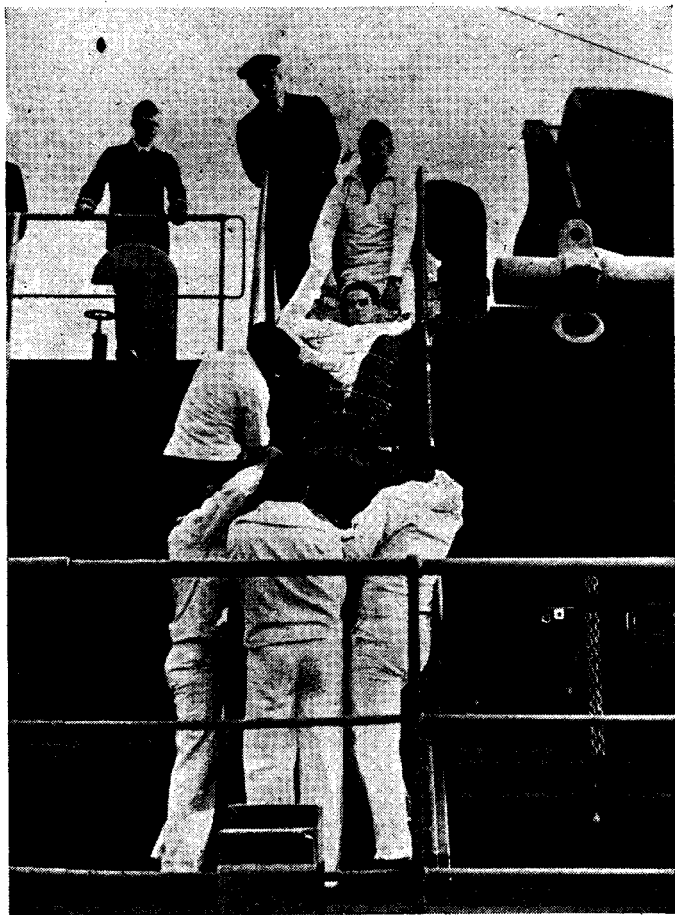
Az egészségügyi szolgálatnak az a jelszava, hogy minden sebesültet, vagy beteget *mielőbb* szakszerű orvosi segítségben részesítsenek, hogy talpraállva: újra a haderő cselekvő tagja lehessen.

Az egészségügyi szolgálat lenyűlik a haderő legkisebb egységig és tulajdonképpen már a *harcosnál* kezdődik. A sebkötözőcsomag és a gázsebcsomag minden katonánál ott van, az első segítséget önmagának adja, vagy mellette lévő bajtársával adatja. A sebkötözőcsomagban célszerű összeállításban gyógy- és kötszer van. A legnagyobb előnye az, hogy *azonnali* segítséget biztosít.

Már az önálló szakasznál és a kötelékben lévő alosztálynál is vannak sebesültvivők, akik az egészségügyi tisztas parancsnoksága alatt végzik a sebesültek azonnali ellátását és hátraszállítását. Zászlóaljnál, osztálynál ott van az orvos, aki *segélyhelyet* telepít, ellenséges tüztől védett helyen, valami könnyen fellelhető ponton, amelynek közelében lehetőleg víz is van. Itt kapja a sebesült az első szakszerű kezelést, bekötözést. Az orvos osztályozza a sebesülteket és a sebesülés fokát, valamint a már megtörtént kezelést tartalmazó egyszerű lappal: a sebesülteket hátraírányítja. A könnyen sebesültek gyalog, vagy alkalmi járművel, a súlyosan sebesültek kocsin, vagy sebesültszállító gépkocsin kerülnek — az arcvonal mögött nyolc-tíz kilométer távolságra települt — nagyobb egészségügyi szervhez, melyet a seregtest — dandár, hadosztály — állít fel. A sebesültek itt már rendszeres ellátásban részesülnek. Sebesülési fokuk szerint innen vagy a hátsószálgba küldik a katonákat, vagy a hadművelleti területen tartják őket vissza. Táborikórházba, esetleg megfelelően átalakított polgári kórházba kerülnek a sebesültek, ha remény van rá, hogy két héten belül meggyógyulnak. A fertőző megbetege-

Betegszállító-vonat.

Sebesültszállítás hajón.

Sebesültszállítás repülőgéppel.

etteket járványkórházakba viszik, külön kezelik a nemibetegeket is.

Sürgős esetben sebesültszállító *repülőgép* viszi a hátszországba a sebesültet, mert semmiféle közlekedési eszköz nem lehet elég drága, ha ember életről van szó!

A hátszországba került és arra rászoruló sebesült: egészségügyi szabadságra, vagy üdülőhelyre kerül, hogy mielőbb visszanyerje teljes egészségét.

Így, leírva, egész egyszerűnek látszik az egészségügyi szolgálat, a sebesült gondolkozik azon a legkevesebbet, hogy milyen gyorsan és rugalmasan történik minden annak az érdekében, hogy segítsenek rajta. A valóságban kiterjedt egészségügyi szervezet, lelkiismeretes és gondosan válogatott orvosi kar, fáradságot nem ismerve dolgozik azon, hogy a sebesültek ellátása minél korszerűbb legyen. A névtelenül munkálkodó *katonaorvosoké* itt az érdem! Ők azok, akik éjjelt és nappalt nem ismerve, szüntelenül rendelkezésre állnak. Operálnak és kötöznek a legnagyobb tűzben is és ha kell — életük feláldozásával — előre rohannak az első vonalakba, hogy segítséget nyújtsanak. Jutalmuk gyakran csak hálás tekintet a megsebesült és megmentett bajtárstól...

Számos különlegesen felszerelt egészségügyi alakulat biztosítja a gyors betegellátást.

A sebesültekállítására *betegszállítónyakok*, *operációs teremmel* is rendelkező *kórházvonatok*, *kórház-hajók*, sebesültszállító *repülőgépek*, korszerű sebesültszállító *gépkocsik* állanak rendelkezésre. Fertőtlenítő és fürdőgépkocsik, vasuti-kocsiba szerelt *röntgen-állomások*, kitűnően felszerelt tábori kórházak állnak a ka-

tonák rendelkezésére. Vannak mozgó fogászati-állomások is.

A szállító vasútvonal minden nagyobb helyén — egyenletes távolságra egymástól — vasúti betegellátó- és sebész-állomások vannak. A sebesült soha sem maradhat szakszerű ellenőrzés és — ha szükséges — orvosi beavatkozás nélkül!

A Vöröskereszt szervezet is jelentős munkát végez az egészségügyi szolgálat terén. Saját betegszállító vonatai is vannak a Vöröskeresztnek, azonkívül közvetít a sebesültek és hozzátartozóik között.

Sebesültszállító-gépkocsi.

A fertőző betegségek kikutatására és járványok elterjedésének megakadályozására külön bakteriológuscsoportok vannak korszerű felszereléssel. Az ivóvíz megvizsgálása, kutak fertőtlenítése, védőoltásokkal való ellátás az ő munkakörükbe tartozik.

A rengeteg gyógy- és kötszer pótlására szolgálnak az egészségügyi *anyagraktárak*, amelyek szüntelenül pótolják a kifogyó készleteket.

Gázt ugyan még nem alkalmaztak tömegesebb mértékben sehol sem a harcban állók, mégis felkészül az orvosi szolgálat a gázsérültek ellátására is.

*

Lelkiismeretes és mindenre gondoló egészségügyi szolgálat ügyel fel a magyar honvédek egészségére is, mert a magyar honvéd minden csepp vére, drága kincse a Hazának!... (Tolnay.)

EMÉKEZZÜNK!

Hütter Ede kápolnásnyéki őrsbeli csendőrt, 1886 június 15-én a pázmándi határban egy orrvadász agyonlőtte.

Szabó József keceli őrsbeli alörmestert, zavarógók megfékezése alkalmával egy többszörös katonaszökevény Kecelen 1919 június 15-én agyonlőtte.

Wittmann Ágoston esztergomi őrsbeli csendőr címz. őrmester az oroszokkal Kosmierzyn mellett vívott ütközetben 1915 június 17-én elesett.

Csécsei Károly alsódabasi őrsbeli csendőr címz. őrmester az oroszokkal Stari-Huziejownál vívott ütközetben kapott sebében 1915 június 18-án Munkácson meghalt.

Szirák István felsőodori őrsbeli csendőr az orosz harctéren szerzett betegségében 1915 június 19-én Stary-Samborban meghalt.

Horváth János perkátai őrsbeli tiszthelyettest garázdálkodó huszárok megfékezése közben 1927 június 21-én egy huszár Perkátán agyonlőtte.

Galgóczi György nagymarosi őrsbeli csendőrt vasútbiztosító szolgálatban 1910 június 22-én a nagymarosi vasútállomáson egy vonat halálragázolta.

Varga Dávid hosszúfalusi őrsbeli csendőr címz. őrmester a lucki csatában kapott sebében 1916 június 23-án, Vladimir-Volinszkban meghalt.

Rácz György nagyperkátai őrsbeli őrsvezető címz. őrmester 1916 június 24-én komitácsi-üldözés közben Szerbiában Makovnik mellett elesett.

Simon László divécsai őrsbeli csendőr címz. őrmester a harctéren szerzett betegségben 1916 június 25-én Montenegróban meghalt.

Bakonyi András járásőrmester, paksi járás- és őrsparancsnokot és **Csala Bálint** paksi őrsbeli alörmestert. ellenforradalmi tevékenységük miatt vörös terroristák Pakson 1919 június 26-án meggyilkolták.

Büdi Ferenc tetétleni őrsbeli csendőr orosz gránát által felgyújtott házban szenvedett égési sebeiben 1915 június 28-án Tarnowban meghalt.

Dékány Benedek járásőrmester, ráckevei járás- és őrsparancsnokot ellenforradalmi tevékenysége miatt vörös terroristák Ráckeven, 1919 június 29-én meggyilkolták.

Vasúti és közlekedési őrsaink szolgálatáról.

(Folytatás.)

IV.

Írta: **SZIVÓS Pál** csendőr, Budapest.

Amikor a közlekedési alakulatokhoz kerültem, szolgálati járműveink között egy 1000 cm³-es oldal-kocsis „Méray” motorkerékpár is szerepelt.

Egy késő őszi napon a szolgálat érdeke úgy kívánta, hogy az említett motorkerékpárral kellett az egyik bajtársammal egy kb. 450 kilométeres útvonal leportázására indulnom. A szolgálat hajnali 3 órától kezdődött, így az eligazítás a késő esti órákban megtörtént. Másfél hónapos közlekedési csendőr voltam s e rövid idő alatt nem volt alkalmam motorral hosszabb útvonalat portyázni. Tehát örültem a szolgálatnak.

Elindulásunk előtt az eső esett, ezért bőrruhát öltöttünk, majd szerelvényünket fogva, elindultunk. Én az oldalkocsiban foglaltam helyet s annak vízmentes védőtakarója és szélvédője az esőtől védett. Járőrvezetőm azonban szabadon volt s a mindjobban megeredő eső nem kímélte. Rövid időre megállította a gépet, hogy motoros szemüvegét felvegye. Így haladtunk pár kilométert, de az eső időközben annyira megeredt, hogy a szemvédővel való vezetés bizonytalanná vált. Kénytelen volt a zuhogó esővel szabad szemmel szembenézni. Talán ezután 5 kilométert sem haladtunk, amikor észrevettük, hogy az oldalkocsi tömlőjében alig van levegő. Nem örült egyikünk sem ennek, de nem tehattunk mást: ki kellett cserélni a sérült kereket. A gépet állványára állítottuk. Én világítottam és a szükséges szerszámokat adtam kézbe, társam pedig gyakorlott ügyességgel rövid 30 perc alatt a magunkkal vitt pótkerékkel kicserélte a sérült kereket. Eddigi utunk alatt — valószínű a mostoha időjárás miatt — élőlénnel nem találkoztunk. Állófigyelő szolgálat abban az időben előírva nem volt, folytattuk utunkat.

Már kb. 45 kilométer utat tettünk meg, amikor az eső elállott és motorunk lámpáját leolthattuk. Egyik útszéli korcsma előtt 2 kétlovas kocsit pillantottunk meg, melyeknek gazdái valószínűleg azon vitakoztak, mint később kiderült —, hogy a barack vagy a törköly féldeci jobb-e éhgyomorra? Természetesen ezek nem örültek üdvözlésünknek. A legközelebbi gyalogőrsre betérve, kissé megpihentünk, majd a sérült abroncsunkat rendbe hoztuk és folytattuk utunkat. Bár az eső elállott, az égboltozat borult maradt. Motorunk mitsem törődve az időjárás ezen makacsságával, egészséges pőfékeléssel vitte utasait. Örömet a rossz úton tánccsúzsokkal fejezte ki. Az időközben feltámadt szél utunkat annyira megjavította, hogy az úton lévő víztócsák eltűntek. Észrevettem, hogy valamennyi községen történt áthaladásunkat a lakosság nagy érdeklődéssel figyelte. Volt is mit nézni! Hisz nem mindennapos látvány volt a közlekedési csendőr azon az útvonalon. Idegen volt nekik a tetőtől-talpig fekete bőrröltözet, s a bőrsapka mellett egy kis kakastoll-csokor. Egyesek idegen országbeli csendőröknek néztek. Ezt az egyik őrsön tudtam meg, egy más alkalommal. Elbeszéltek, hogy az egyik kocsis azzal a panasszal állt elő, hogy őt idegen nemzetiségű katonának vagy csendőrök felírták, mert az út közepén hajtott.

Rövid pihenőt tartottunk itt, majd úgy terveztük, hogy nagypihenőt a szécsényi őrsön tartunk. Ebből nem lett semmi, mert abban az időben a határon való por-

Ungváron a hősök napján rendezett kegyeleti stafétafutásban a csendőriskola csapata a 3. helyezést érte el.

tyázás fokozása céljából annyi vezényelt volt az őrsön, hogy azoknak is kevés volt a férőhely. Már éjfél után járt az idő, amikor az utunkba eső osztályszékhelyre beérkeztünk. Helyet itt sem kaptunk. Én nem is igen bántam, élveztem a határon való portyázást és honvéd őrszemeink „állj ki vagy” felszólítását, ami 100—200 méterenként megismétlődött. Csupán társamat sajnáltam, ki állandóan panaszkodott sajgó csuklóira. Sajnos a vezetésben nem válhattam fel, mert vizsgát akkor még nem tettem és gyakorlatom sem volt. A rossz út és az éjjeli idő pedig a tanulásra nem volt alkalmas. Nemsokára ismét megeredt az eső, jó hideg, azt hiszem havaseső volt. Társam meg is jegyezte: „No, most még ez kell”. Kis idő múlva motorunk leállt, vezetékszakadásra gondoltunk. Csak annyi történt, hogy a gázvezeték vége a fojtószelep fészkéből kiakadt. Ez is elég volt oly komor időben. 40 percbe került és tovább pöfögtünk. Végre a tervezett pihenőt, hajnali 5 óra körül megtarthattuk, mert az őrsön szolgálatban voltak. Nem kellett bennünket elringatni.

Napsütött világosságra ébredtünk a legnagyobb örömünkre. Ruházatunkat rendbeszedve és gépünk gyomrát megtöltve, folytattuk a még hátra lévő utat. Egy lovaskocsi hajt előttünk s a kocsi a többszöri kürtölésünkre sem hajlandó az út közepéről letérni. Közelebb érve látjuk, hogy a kocsinak lóg a feje: aludt szegény. Én a ló hajtószarát megfova megállítottam. Barátunk erre sem ébredt fel. Ekkor társam a kocsi oldalába tűzött ostort a kocsi alá dobta, majd az alvót felébresztette. Felelősségre vonásakor kijelentette, hogy ő nem aludt. Erre kérjük az ostorát; kijelentette, hogy ő ostort soha életében nem használt és lelketlen embernek tartja azt is, aki a lovak hajtása céljából ostort visz magával. Amikor pedig az ostorát vissza akarjuk adni, nem fogadja el, mondván nem az övé s így neki nem kell. Bárhogyan akarjuk rátszokolni a saját ostorát, nem fogadja el. Gondolta, olcsóbb lesz egy ostort venni, mint a büntetést kifizetni. De rosszul számított, mert ezután a személyadatainak feljegyzése következett.

Éjfél felé jár az idő, amikor a főváros kivilágított körvonalai feltűnnek. A fáradalmakat kipihenve,

reggel újult erővel foghatunk hű pöfögőnk megmosdásához és 19 egyén feljelentésének megszerkesztéséhez.

V.

Írta: LAKATOS FERENC tiszthelyettes, Jánosháza.

1941. július 7-én 6 órakor indultam Jánosházáról Székesfehérvárig és vissza az útvonal leportyázása végett. Kádárta község határába érkezve — menet közben — az úttesten erős, gépkocsiabroncstól eredő féknyomokat láttam, a betonút szélén egy összetört kerékpár volt, a töltés oldalán pedig egy szolgálatban álló csendőr rajzolt. A gépkocsival megállva megkérdeztem, hogy mi történt? A csendőr jelentette, hogy a jobbra hajtás első balesete, mely 6-án 24 óra körül történt. Egy kerékpáros nekihajtott egy honvéd százados által vezetett, de a balesetkor álló helyzetben volt gépkocsinak. Sérültet kórházba szállították és a hajmáskéri őrs járőre a nyomozást folytatja.

Közöltem a gyalog csendőrrel, hogy én a nyomozást lefolytatom, majd a szükséges adatok átvétele után bevonultattam őrsére. E nyomozás befejezése után tovább portyáztam. Hajmáskér község határában egy eperfa — ezen a vidéken szederfának nevezik — alatt elgurulva láttam, hogy az ágai között egy egyén volt meghúzódva. Megállva, igazoltatás céljából a fához mentem és felszólítottam, hogy jöjjön le onnan. Rövid ideig tartó gondolkodás után felszólításomnak engedelmessé vált. Az igazoltatás során kiderült, hogy — bár egészséges, 30 éves, munkabíró ember — hónapok óta nem dolgozott és személyazonosságát sem tudta elfogadható módon igazolni. Közveszélyes munkakerülés miatt elfogtam és bekísértem a hajmáskéri őrsre. Hogy ezen kívül még mi terhelte, nem tudom, mert ezt a részét az ügynek a hajmáskéri őrs intézte.

A hajmáskéri őrsről tovább portyázva 19 órakor érkeztem a székesfehérvári közlekedési őrsre. Onnan 20 órakor indultam el, hogy Jánosházáig az útvonalat, nagyjából éjjel, leportyázzam. Veszprémbe érkezéskor már sötét volt és lámpával kivilágított gépkocsival lehetett csak közlekedni. A jobbra hajtás második napján volt ez, azért nagyon óvatosan vezettem a gépkocsit, mégis az egyik utca keresztezésénél hirtelen fé-

kezéssel meg kellett a gépkocsit állítani. Ugyanakkor egy másik gépkocsi állott meg velem szemben, tőlem 50 centiméterre! Az én gépkocsim az úttest menetirány szerinti jobboldalán, a járda szélét érte a jobb első kerekével. A másik gépkocsi, az ő menetirányát tekintve, baloldalon — a régi hajtási irány szerint közlekedve — haladt és állt meg. A vezetője nem szólt semmit, de annál nagyobb hangon támadt rám az utasa, hogy „Hol járok? Gyerek-kocsit vezessek!” (Azt is megtehettem volna, mert feleségemnek 3 hetes kislánya volt akkor...) „A disznólegelőn gyakoroljam a vezetést, nem a nemzetközi műúton!”.

Én mosolyogtam és azt feleltem, hogy az utas gépkocsivezetőjének már időközben bizonyára eszébe jutott, hogy két napja jobbra hajtunk vidéken. Az nem szól, hanem örül, hogy akinek az ő gazdája gyerek-kocsit ajánl vezetésre, az gépkocsival is tud óvatosan közlekedni, azért menekültek meg ép bőrrel. Bemutatkozás. X. vezérigazgató... és bocsánatot kért, hogy ennyire indulatos volt, belátta tévedését. Elkészöntem és tovább gurultam, miután a vezető bemutatatta igazolványát.

A városból kikerkezve, attól körülbelül 3—4 km-re az út szélén, egy gépkocsit találtam, álló helyzetben. A vezetőt megkérdeztem, hogy miért állt meg ott a gépkocsival, mire azt felelte, hogy légóltalmi fénycsökkenővel felszerelt lámpákkal nem tud közlekedni, mert ez a világítás zavarja és rontja a szemét, kábítja. Azért megvárja a reggelt és akkor megy tovább. Igazolványa rendben volt, gyanú nem merült fel ellene, így elkészölvén, tovább mentem.

Körülbelül 4—5 km-t gurultunk, amikor egy előttünk haladó kivilágítatlan, kétlovas fogatú kocsit értünk el. A kocsis aludt és amikor felkeltettem, kérdeztem tőle, hogy hova megy? Azt felelte, hogy Veszprémbe. Közöltem vele, hogy lovai Devecser felé tartanak, tehát nem mond igazat. Ekkor leugrott a kocsiról, a lovait otthagya, körülbelül 200 m-re lévő útkeresztezéshez ment, ahol gyufát gyújtva, leolvasta a táblára irtakat. Ebből megállapította, hogy én igazat mondtam neki. Ekkor előadta, hogy amikor Veszprém város határához közeledett, a kocsin elaludt, így lovai felügyelet nélkül érkeztek a kocsival a városba. Elgondolása szerint a lovak egyik utcából a másikba menve, végre ugyanazon az utcán, amelyen bementek, kijutottak és most már hazafelé ballagtak Városlódbé. A kocsis nevét feljegyeztem.

E portyázás közben Városlódnél lévő kanyarban álló szolgálatot tartottunk. Körülbelül 2—3 percig voltunk ott, amikor egy kivilágítatlan kerékpáros közeledett. Megállítva kérdeztem tőle, hogy miért nem gyújt lámpát. Mire azt felelte, nem szabad, mert elcsövézés van. Felvilágosítottam, hogy kell lámpát gyújtani, csak fénycsökkenőt kell felszerelni. Ugyanakkor egy gépkocsi is odaérkezett, mely az úttest közepén haladt. Egy társas-gépkocsi volt tele utassal. Kérdeztem a vezetőt, hogy miért nem az úttest jobboldalán és miért a közepén halad; erre a gépkocsi belsejéből egy indulatos hang kikiabált, hogy hagyjam békén a vezetőt, miért akarom az árokba küldeni, amikor a kocsis tele van utassal?! Figyelmeztettem a hangosan szólót, hogy a vezető tudja az ő kötelességét és én annak védekezését akarom hallani. A vezető közölte is velem, hogy az illető utas nem hagyja az útszélén közlekedni, mert fél gépkocsin és ő azért ment a középbe, annak állandó unszolására.

Éppen indulni akartunk, amikor egy gyalogos lépéseinek kopogását hallottuk. Amikor az hozzánk érke-

zett, igazoltattam. Elmondta, hogy most találkozott először éjjel csendőrrel. Ő úgy tudta, hogy azok csak délután mennek szolgálatba, mert azt is tudja, hogy délelőtt állandóan a laktanya udvarában vannak és tanulnak. Ő még sem délelőtt, sem éjjel nem látott csendőroket portyázni. Csoda ember volt, az biztos...

Tovább gurulva elértünk egy kerékpárost, aki tolt a kerékpárját. Kérdeztem tőle, hogy miért nem ül fel arra. Erre azt felelte, mert lyukas a gumija. Megnéztem azokat és láttam, hogy semmi bajuk és hiányuk sincsen. Amikor ezt közöltem vele, beismerte, hogy mivel sincsen lámpája, azért óvatos és leszáll arról, amikor egy gépkocsit lát vele szemben, vagy mögötte közlekedni. Ezt azért teszi, mert tudja, hogy ha úgy tolja a kerékpárt, akkor nem jelentik fél a csendőrök. Már pedig ha gépkocsit lát közeledni, soha sem tudja, hogy melyik a közlekedési csendőr járőr gépkocsija. Ezért óvatos és leszáll, mert még így is jobban jön ki, mintha feljelenenék.

Ekkor már 23 óra körül volt az idő és a forgalom is szünetelni kezdett. Ez lett aztán a legrosszabb, mert nem volt, ami lekösse a figyelmemet és elkezdett az álmoság erőt venni rajtam. Mivel a járőrtársam nem tudott gépkocsit vezetni, azért egyedül kellett tovább vinnem, illetve vezetni. Kénytelen voltam 4—5 km-ként megállítani és elúzni az álmoságot. Még így is nagyon nehéz volt hazáig vezetni, mert az egész napi hőség és vezetés már teljesen kimerített. Fokozta ezt az elfáradást még az a különös izgalom is, amit az új hajtási irány hozott magával az első napokban.

Ezt a szolgálatomat írtam le szerény képességgemmel, mert ezt tartom a legértékesebbnek, amióta közlekedési csendőr vagyok. E napon egy közlekedési balesetet nyomoztam, egy egyént elfogtam és a számtalan figyelmeztetés mellett 15 egyént feljelentettem különböző kihágásokért.

(Folytatjuk.)

Kiss Ernő főhadnagy.

Kattog a gépfegyver, robban a gránát,
pokoli tűzben Latorca hídján át
Kiss Ernő főhadnagy rohan előre!
Isten kísértés! súgják, akik látják,
Ne menjen! Sokan utána kiáltják...
Kiss Ernő főhadnagy rohan előre!

Cseh harcokci vadul rohanva támad...
Kiss Ernő, könnyezve néznek utánad:
rettenetes a te bátorságod!
Cseh golyó talál, gyengül a tested,
de a harcot félholtan is állod.

Roggyan a térded, de a harcot állod...
Minden csepp véred legyen szentelt, áldott
s magyar szabadság fakadjon nyomán.
Fakasszon rózsát, hitet illatozzon,
magyar békét, szebb jövődöt hozzon
bús rabsága utolsó alkonyán.

Ma már halott vagy, de lelked vezényel
s rohanva jönnek százával, ezrével
védelmére nagy Magyarországnak!
Kiss Ernő főhadnagy, neved örökre él,
Latorca habja hős nevedről beszél
s tükre marad örökre orcádnak.

Csigy Sándor alezredes most megjelent „Az én vetésem” c. vers kötetéből.

Rajzpályázatunkon jutalmazott munka. Szerzője: Perei Zoltán csendőr.

A hang ereje.

Írta: EÖRDÜGH GYULA tiszthelyettes (Miskolc).

A közelmúltban ujságcikkből olvastam, hogy Kömlő községben egy férfi szóváltásból kifolyólag agyonszúrt két nőt.

Egy eset a sok-sok tragédia közül, melyeknek emléke is homályba vész. Talán én sem foglalkoznék vele, ha nem lettem volna tanuja az utcán egy másik, szintén „szóváltásból” eredt csete-paténak. S csak fokozta érdeklődésemet a *Csendőrségi Lapok* 1942 május 1-i számában a „Bajtársiasság” jeligés üzenet és a közkedvelt Portyázás rovatban „Az udvarias kalauzokat megjutalmazták a németek” című közlemény.

Mindezekből megállapíthatjuk, hogy a tapintat vagy tapintatlanság, a hang és a hangsúly az a közvetítő valami, ami az embereknek egymáshoz való viszonyát kellemessé, tűrhetővé vagy pokollá varázsolhatja. Ebben a tekintetben nincs nagy különbség a polgári és a katonai érintkezésben. Éppen erre szeretnék rámutatni bajtársaimnak, hogy ami helytelen polgári vonatkozásban, ugyanez legtöbbször a csendőri életünkben is, lélekmergező.

A példaszó mondja: „A betű öl!”

Hát a hang, az talán gyengébb?

Két esetet említettem. Mindkét esetben a hang volt a döntő tényező. Az ide-oda hajigált hang adta a férfi kezébe a gyilkoló eszközt. A hangra támadtak egymásnak nyílt utcán a vetélytársak. Az egyre ingerültebbé váló hang volt az, amely végül is elvette az eszüket.

A szóváltás együtt jár a hangoskodással. Mindenki a maga igazának tudatában igyekszik túlharsogni a másikat. A polgári társadalom érintkezési formája és hangja szabadabb, függetlenebb, mint a mienk. (Meg kell jegyezni, hogy cseppet sem vágyom utána!) Éppen ezért ott gyakoribb a súrlódás és sértődés és ennek következménye — különösen egyszerűbb embereknél — legtöbbször durva formában jelentkezik is.

Tudnunk kell azonban, hogy csendőri életünkben is igen nagy szerepe van a hangnak, sőt sokkal nagyobb, mint a polgárok életében és ezért sokkal jobban kell értenünk hozzá és bánni tudnunk vele. Állandó befolyása alatt állunk. Ez kormányozza életünk menetét, rendelkezik, parancsol, utasít, figyelmeztet, büntet. Katonai szervezettségünkben folyik ez s míg a szabályok, a katonai szellem és a magyar lélek keretei között marad, addig összetart és erősít. De ha lerázzuk a féket és szétzúzzuk a kereteket, bajba keveredünk. Hány esetben teremtetett már súlyos helyzeteket a hang, amit helyrehozni nem lehetett. Hány tragédiának volt oka, hogy a felek egyike sem iparkodott fékezni és elviselhető színvonalon tartani hangját.

Hogy az egymáshoz intézett szavak helyénvalók, a hang pedig katonához, bajtárshoz vagy parancsnokhoz méltó legyen, ahhoz önfegyelem és gyakorlat szükséges. A könnyen kicsúszott sértő szó, az ok nélküli durva, parancsolgató hang rombol, mérgez úgy szolgálatban, mint azon kívül. Ki ne tudná ezt?!

A Szolg. Szab. I. Rész és a Szut. gondoskodik is arról, hogy az érintkezés úgy egymás között, mint a polgárokkal, kifogástalan legyen. Mindkét szabályunknak erre vonatkozó részei igen fontosak, boldogulásunk szempontjából a leghasznosabbak. Vegyük ezért időnként elő és olvasgassuk ezeket a szabályokat. Mint előjárónak tudnunk kell parancsolnunk, határozott, ellentmondást nem tűrő hangon; ha kell: dorgálnunk, dicsérnünk, buzdítanunk, figyelmeztetnünk, de vigasztalnunk is.

Mindezt a maga helyén, természetes módon, az észszerűség korlátait bétartva. Így tanítunk, nevelünk, így állítunk a magunk helyébe is igazi katonákat, csendőröket, akik mindig urai lesznek maguknak és a helyzetnek, mert urai a hangjuknak. A nép is jól ismeri azt a csendőrt, aki nehéz helyzetekben vigasztaló, bátorító szóval önt lelket a csüggedőkbe, vagy — ha kell — parancsoló hangjával teremt rendet, nyugalmat. A megörögzött bűnöző pedig felüti a fejét a csendőr érdeklődő, jóleső hangjára. Nem egyszer tört már meg ilyen módon a konok tagadása és lépett rá a becsületes útra.

Az ember lelke finom húrokkal ellátott hangszer. A hozzáértő kedve szerint játszhat rajta. Ha eltalálja a hangot, csodát művel. Vonzódást, ragaszkodást, hűséget ébreszt, könnyűvé, széppé és százszorosan hasznóhajtóbbá teszi a munkát. A gyengéből erőt kovácsol, az erősből hőst csinál.

A szavak erejét nem ismerő és a hanggal bánni nem tudó mindent elronthat. Aki erélyeskedik akkor, amikor jó szóra lenne szükség, és puha akkor, amikor kemény szó segíthetne csak, kontár az.

Aki vezetni, parancsolni akar, annak meg kell találnia mindig a hangot, a parancsolót, vagy a simogatót.

Engedetlenséget megtörni, akaratunkat valakire rákényszeríteni csak határozott, erélyes hanggal lehet. De vigyázzunk, hogy ne állandósuljon ez a hang s különösen, hogy ne kapjon lábra a durvaság, a türelmetlenség, a lekicsinylés. Mert ez a három baj egy bölcsőben nyugszik, együtt fejlődnek, együvé tartoznak s együtt kell őket irtani.

A durva hang ragadós, durva ember mellett elromlik a környezete is. Ideges, kapkodó, nyugtalan hangulat ennek a következménye, rosszul végzett munka az eredménye. Ne tűrjük tehát a durvaságot, tapintatlanságot.

Szívleljük meg a május 1-i *Csendőrségi Lapok* Portyázás rovatának aranymondásait:

Nehéz időben az udvariasság az aranynál többet ér. Mosolyogva könnyebb a közös küzdelem, mint mogorván. Barátságos, tréfás szó nem kerül pénzbe. Az udvariasság hivatásunkkal nincs ellentétben. Az udvariasság olyan, mint a napsugár: gyógyít, erősít, jó gyümölcsöt terem. Kamatja sokszoros. Kezdjük tehát egymásközt!

Június.

Amerre járok fény vakít,
Az ég azurja csillogó,
S az ezüst fényben kis bohó
Pillangó bontja szárnyait.

A nyár száz dala száll felém;
Rigó fütyül, fecske ficseg,
A nemrég zord erdő, liget
Gazdag lombot hord tenyerén.

A búza: hullámozó smaragd
(Közte kacér virágfejek,
Mint bájos, kandi gyermekek)
S a barna föld a foglalát.

Köröttem fények, illatok,
A szépség összhangja megejt,
Minden fűszál száz kincset rejt...
...Talán jobb is, ha hallgatok?!

Isten ragyogó műve ez,
— Lélni úgyse tudja kéz,
Nem is lehetek oly merész —
Imádság méltó csak ehhez. Szinok Margit.

Rajzpályázatunkon jutalmazott munka. Szerzője: Németh Károly csendőr.

KÉPEK A NAGYVILÁGBÓL

Rommel vezérezredes a mostani világháború egyik leghíresebb hadvezére. Mint a német Afrika-hadtest parancsnoka, meghiúsította az angolok legnagyobb győzelmi reményeit, mikor azok már azt hitték, hogy támadásuk üresen találja a tengelycsapatok állásait.

...1940-ben a nehéz utánpótlási viszonyokkal küzdő olaszok visszavonulásban voltak már az angolokkal szemben, mikor megjelentek Rommel páncélosai a végtelen afrikai sivatagban. Az angolok szerint az ekkor elsőízben sivatagot látó Rommel tábornok alig három hét leforgása alatt alaposan rácsáfolt „tájékozatlanságára”. A véres fejjel menekült angolok később újabb támadásra készültek, de Rommel sem várt tétlenül! Gondosan kiépített állások, megszervezett ellátószolgálat, elsőrendű repülő felderítés és bombatámadások várták az angolokat *Tobruk* környékén. Afrikában vélték az angolok Sztalint tehermentesíteni és a három *Cunningham*-fivér — valamennyi tábornok — parancsnoksága alatt majdnem az egész közelkeleti angol haderő egyesült, hogy elsöpörje a tengelycsapatokat. Ausztráliai, újzélandi, hindu hadosztályok érkeztek be és közel egymillió angol- és gyarmati katona indult mult év november 18-án Rommel tábornok alig 100.000 főnyi tengelycsapata ellen. Tervszerű visszavonulással fárasztotta és gyengítette Rommel az angolokat, amíg egyszer váratlanul *támadásba* átmenve: Bengházin túl üldözte és verte vissza a *Cunningham*okat. Gazdag hadizsákmány került

Rommel kezébe, akit a Németbirodalom Vezére két rendfokozattal egyszerre előléptetve: vezérezredessé nevezett ki és az egyik legmagasabb hadikitüntetéssel ékesített: a kardokkal és a tölgyfalombbal díszített vaskereszt lovagkeresztjével. Váltakozva folyik a harc a sivatagban, de az eredmény nem félős, mint ahogy Hitler Adolf mondotta egyik nagy beszédében: „Rommel majd elintézi!...”

Harcéri könyvkereskedés ez a hatalmas autóbusz, amely a német katonák részére — könyvekkel, folyó-

Német harcéri könyvkereskedés.

Rommel vezérezredes.

iratokkal megrakottan — útrakészen áll. A német vezetés időnként ilyen hatalmas „könyvkereskedéseket” indít az arcvonatra, hogy a megfelelő szellemi táplálékról is gondoskodják katonái számára. Nemcsak könnyű olvasmányok, szórakoztató, rövid történetek, hanem komoly, tudományos művek is vannak itt, hogy mindenki megtalálja a legmegfelelőbb és éppen hiányzó olvasmányát. A pótkocsiban a „könyvkereskedés” emberei laknak.

A repülőgép bombái hatalmas tüzérségi lövedékekhez hasonlóak. A mai korszerű repülőgépek mintegy 1500 kilogramm bombaterhükkel, óránként 500 kilométeres sebességgel, összesen 4000 kilométert repülhetnek és útjukat a biztos pusztulás, égő romok és megsemmisített emberek tömege jelzi. Ezt a hatást a bombák váltják ki... A repülőgépekről vetett bomba külső burkolata erős acél, mely hátul „terelő” lapokban végződik. Ez azt a célt szolgálja, hogy a bomba mindig orrával lefelé essék. A bombákat ekrazittal, trotyllal, vagy carbonittal töltik, melyet gyújtószerkezet robbant. Ez a gyújtószerkezet hasonló a puska lövedékéhez, ütőszeg hatol be a csappantyuba, melynek durhigánya felrobban. Az ütőszeg *becsapódáskor* robbant. Különböző biztosító szerkezetek védik a repülőgépre szerelt bombát, hogy az időnek előtte ne robbanjon fel.

A *repszhatású* bombákat élő célok ellen alkalmazzák. Már a 20 kilós repeszbomba is mintegy 3000 darabra szakad szét és még 250 méteren is súlyos sebet ejthet. A repeszhatású bombák vastagfalúak, ellentétben a *romboló* bombákkal, melyeknek vékony faluk

Nehézbomba raktár.

van, de annál több bennük a robbanóanyag. Késleltető-gyújtó segítségével elérik azt, hogy az 1000 kilogrammon felüli bomba csak már a célba behatolva robbanjon fel és ezzel fokozza hatását. Az 1000 kilogrammos bomba által vágott tölcserbe ház is beleférne. A *gyújtóbombák* pár kilogrammos bombák, amelyek becsapódáskor több ezer hőfokot fejlesztenek és mindent meggyújtanak, amit csak elérnek. Oltásukra homok való, a víz elégtelen eszköz.

Az okozott anyagi káron felül nagy az erkölcsi hatásuk is a bombáknak!

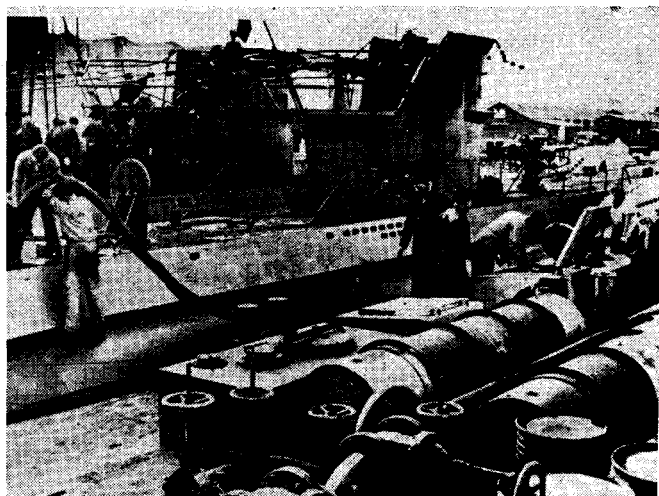
*

Az olaj egyike a korszerű hadviselés legfontosabb eszközeinek. A szén és a vas háborús hatalmába döntő szóval lépett be a „folyékony arany”. Ez ad mozgási lehetőséget a szárazföldi-, légi- és vízi járművek legtöbbjének. Az első világháború után hatalmas küzdelem indult meg az olaj birtoklásáért. A föld mélyéből felszökő olaj megváltoztatja az egész környék életét, egy-csapásra felvirágozik minden körülötte.

A világ olajtermelésének zöme: *Amerikáé*: 1700 millió métermázsa! A *Szovjet* áll a második helyen 300 millió métermázssával, harmadik *Anglia*: 200 millió métermázsa az évi termelése. *Románia* is közel 60 millió métermázsa olajtermeléssel rendelkezik. Ez a helyzet azonban a második világháborúban felborult, mert a németek és japánok alaposan megtépták Anglia olajter-

melési lehetőségeit. Tengeralattjáróik jónéhány angol tartályhajót küldtek már a tenger fenekére! Románia olaja kizárólagosan Németországé, azonkívül megszületett a német vegyipar remeke: a *Leuna*, melyet szénből állítanak elő vegyi úton és a benzin teljes pótlására alkalmas.

Folyik az olaj a német tengeralattjáróba, hogy elinduljon az angol olaj ellen!...

Német tengeralattjáró ellátása olajjal.

La Valetta.

Málta szüntelen bombatámadások tüzében áll. Nap, mint nap zuhognak a bombák *La Valetta* kikötőjére, erre a fontos brit támaszponttra. *La Valetta* városát *Jean Parisot de la Valetta*, a gascognei származású francia hadvezér alapította, közel négyszáz esztendővel ezelőtt. De la Valetta kemény férfi, igazi katona volt. Egyik tengeri ütközetben a törökök fogságába került, akik csak magas váltságdíj ellenében bocsátották szabadon. Kiszabadulása után Máltába ment és hatalmasan megerősítette a *La Valetta*-i kikötőt. Alig *háromezer* német, spanyol, francia és olasz lovaggal hosszú hónapokon át védte a törökök támadása ellen a várost. A *tízszeres* török túlerő végül is *dolgavégezetlenül* távozott a város falai elől...

Napoleon is megfordult Máltán és magával vitte az akkor már közel két évszázada halott De la Valetta kardját, melyet a hős, még Fülöp spanyol királytól kapott. Azóta a párisi Nemzeti Múzeum őrzi De la Valetta emlékét, meg a város, mely megtartotta a hadvezér nevét. Ma véres légicsaták dúlnak *La Valetta* légterében, a város székesegyházában nyugvó hadvezér holtteste még tanúja lesz az új idők változásának...

*

A **zsidónegyed rendőrei** nem valami harcias figurák, pedig nehéz a feladatuk! Ott kell rendet tartaniok, ahol ez a legnehezebb feladat: *saját fajtestvéreik között*. A megszállott Lengyel Főköormányzásában a zsidók részére külön városnegyedeket jelöltek ki, ez a gettó. Itt élnek a sárga karszalaggal megjelölt lengyel zsidók, a fallal elkerített városrészüket nem hagyhatják el. Szigorú rendelkezésekkel szorítják őket munkára, a gettó-

ban a rendet saját maguk választotta rendőrökre bízta a német közigazgatás. Büszkén hordják a Dávid-csillagos sapkájukat a zsidó rendőrök...

—y.

Lengyel-zsidó rendőrök.

Bűnügyi apróságok.

Irtá: **OLCHVÁRY-MILVIUS ATTILA** ezredes.

(11. közlemény.)

Münchenben a világhírű „Német múzeum” (Deutsches Museum) mellett egy kevésbé ismert, de nagyjelentőségű másik kis múzeum húzódik meg. Ezt a muzeumot 1910. év körül alapította a müncheni fiataikorúak bírása. Itt gyűjtik azóta a fiataikorúak bűnözését szemléltető anyagokat. A fiataikorúak által elkövetett bűncselekmények leírását tartalmazó kartonlapok mellett sorakoznak az esettel kapcsolatos bűnjelek. Vessünk egy pillantást a múzeum üvegszekrényibe.

Egész gyűjteménye áll az egyik szekrényben az olyan Nick Carter, Buffalo Bill és egyéb ponyvafüzeteknek, amelyekből gyermekek és fiataikorúak bűncselekményeik elkövetéséhez eszméket merítettek. Egy másik szekrényben úgynevezett békák (lőporral töltött papírborítékok) sorakoznak. A vásott kölykök a békákat az akkoriban földigérő szoknyát viselő nők szoknyája alá dobták és élvezték az apró robbanásoktól halálra rémült nők sikoltozását. Egész szekrényt betöltenek a fiataikorúak által országos vásárok alkalmával összelopkodott holmik. A fiataikorúak válogatás nélkül összelopkodtak mindent. Nem azt, amire szükségük volt, vagy azt, aminek révén valami haszonhoz juthattak volna, mert a lopás célja kizárólag az volt, hogy a sikerrel a társaik és társnőik előtt eldicsekedhesse- nek, elhencegessenek.

Akadtt azonban köztük olyan is, aki már mint felnőtt dolgozott, azaz lopott. Csakis pénztárcákat, és pedig mások zsebéből. 15 éves fiatal leány volt, aki ebben a korban már veszedelmes zsebtolvaj hírében állt.

Az egyik szekrényben egy sörös pohár áll. A magyarázó kartonlap szerint ezzel a petróleummal telt pohárral gyújtott fel egy fiataikorú számtalan utcai postai levélszekrényt. Az égő levélszekrény tetszett neki. Egy alkalommal azután rajtavesztett. Tettenérték. A napokban olvastam valamelyik budapesti napilapban, hogy ismeretlen okokból Budapesten is kigyúlt egy utcai levélszekrény. A nyomozás eredményét nem ismerem.

Láthatók a múzeumban veszedelmes ölöserszámok is, amelyeket a vadnyugati indián és egyéb történetek olvasásának hatása alatt a fiataikorúak maguk készítettek maguknak. Egyik-másik szerszámnak veszélyes fenyegetésnél, zsarolás kísérleténél szerep is jutott. Odébb nézve, elegendő német hadnagyi egyenruhára és egész sor hadikitüntetésre esik a pillantásunk. Egy 17 éves fiatal fiú öltötte ezeket magára a világháború alatt és azzal a harctérről szabadságon itthon levő „hadnagy úr” a csalások egész sorozatát követte el.

Érdekes darab az egyik szekrényben egy darabka meggörbült, szerteszaggatott ólom. Egy 17 éves fiú inas volt egy fűrészmalomban. Lusta volt, nem szeretett dolgozni. Tudta, hogy a fűrész elromlik, ha a fogai alá ólom kerül. Ezért időnként, ha pihenni vágyott, a fűrész alá kerülő fatörzsekbe ólomszalagot dugott. A fűrész leállt, és ő a fűrész rendbehozataláig lustálkodott.

Egy 16½ éves fiú 1924. évben rövidhullámú rádióadóállomást szerkesztett és azon mindenféle disznóságokat sugárzott szét az éterbe. A rádiótársaságoknak

többhetes munkájukba került, amíg a titkos adót beméréssel elcsípték. A készülék megvizsgálásánál olyan újszerű alkatrészt találtak, amelyet akkoriban a rádiótechnika még nem ismert (egy visszacsatoló berendezés volt), tehát a feltalálónak ezt a vásott gyermeket kell tekinteni.

Az egyik szekrényben láthatók egy 16—18 éves fiataikorúakból alakult pénzhamisító banda igen tűrhetően sikerült készítményei.

A legszomorúbbak egy gyilkosságnak a bűnjelei. Egy fiataikorú meggyilkolta a szüleit csupán azért, mert azok nem engedték, hogy fiuk mozsizsinész legyen.

*

Egy gyárban ismeretlen tettesek betöréses lopást követtek el. A betörők a szomszédos telekről jövet átmásztak a gyárat körülvevő falkerítésen, majd ugyanezen az úton távoztak is. Két ember jól kivehető lábnyomait lehetett megállapítani. Kívülről a falig ezek a nyomok bakkancsos lábaktól eredtek, míg a fal másik oldalától kezdve, tehát már a gyár területén, szalmapapucsos nyomokat találtak. Ebből arra következtettek, hogy a két betörő a fal átmászása közben, a fal tetején, szalmapapucsot húzott a cipőjére valószínűleg azért, hogy a helyszínen zajtalanul mozoghassanak. Távozásuk alkalmával a szalmapapucsot újból levették és zsebre vették. A falon karcolási és sárnyomok mutatták az átmászás helyét. Ezen a helyen a fal tövében, kívülről a szomszédos telken, egy idősebb férfi hullája hevert. Mellében kés szúrás, a arca össze-vissza volt karmolva. Ennek az embernek a lábnyomai a falmentén kívülről, a szomszédos telken vezettek arra a helyre, ahol a holttestet megtalálták. Mivel éppen ezen a helyen mutatkoztak a felmászási nyomok, azt tételezték fel, hogy a betörők egyszerűen eltették lábálól azt az embert, aki őket a fal átmászásánál felismerte, hogy árulójukká ne válhasson.

A két gyanúsított ismert hivatásos betörők személyében kézre is került rövidesen. Bűnjeleket is találtak náluk. A betörők nem is próbálkoztak a tagadással. A betörés elkövetését minden kertelés nélkül beismerték, azt azonban tagadták, hogy a fal tövében talált embert ők tették volna el lábálól. Ezt az embert állításuk szerint sem élve, sem holtan nem látták.

Időközben a rendőrség a kültelteken átkutatásokat (razziákat) folytatott. Ezek során kézre került egy iszákos, munkakerülő csavargó, akinek a ruhája véres volt. Kikérdezve előadta, hogy egy csavargó társával korcsmákban leittasodva a kültelken, gyárak között hazafelé botorkáltak. Ködösen emlékszik rá, hogy társával útközben összeszólalkoztak, majd összeverekedtek. Arra még emlékszik, hogy társa elesett. Ő haza botorkált és mély, részeg álomba merült. Felébredve észlelte, hogy az arca össze van karmolva és a ruhája véres. Ekkor kezdett csak az emlékezetében derengeni, hogy ivótársával összeverekedtek. A csavargó meg is nevezte a társát. Azonos volt a helyszínen talált holttesttel. A csavargó zsebkésén vérnyomokat találtak. Megállapítást nyert, hogy midőn a két betörő a falon — a betörés elkövetése után átmászott — a holttest, alig méternyire az átmászás helyétől, már ott hevert. A két betörő ilyenképpen mentesült az öles gyanúja alól. Védekezésük, hogy a halott emberről mit sem tudnak, helytállónak bizonyult.

A fenti példához a *Csendőrségi Lapok* 1934. évi december 15-i számának „Tanulságos nyomozás”-ában közölt hasonló esetet (a Ridegh-Olchváry-féle

Bűnügyi Nyomozástan I. kötetének 86. lapoldalán is le van írva). Itt a véletlen folytán egy éjszaka egy és ugyanannak a háznak a padlására két különböző tolvaj tört be és lopott el húsneműeket, anélkül, hogy egymásról tudtak volna.

A Locard-féle esetek módfelett tanulságosak. Amellett, hogy figyelmeztetnek a véletlenre, mint számításon kívül sohasem hagyható tényezőre, rávilágítanak egy olyan hibára is, amely a nyomozásnál igen gyakori és igen sokszor vezet helytelen útra. Ha a nyomozásnál már van gyanúsítható személyünk, akkor a rendelkezésre álló adatokat kétféle szempontból kell — mégpedig egyenlő alapossággal és teljes elfogulatlansággal — vizsgálni. Abból a szempontból ugyanis, hogy gyanúsítottunk a bűnös? És abból, hogy hátha még sem ő a bűnös? Mi szól az egyik mellett vagy ellen, és mi a másik mellett, vagy ellen? Az adatainkat ilyen módon mind egyenként — mind egymással összefüggésben — kell vizsgálni. Mindezek figyelmeztették a nyomozókat arra, hogy az esetet a gyanúsított ártatlansága szempontjából is mérlegeljék. Ez vezetett az új feltevéshez: (a tettes idegen, eddig ismeretlen ember), a feltevés viszont a valószínű tettes kikutatásához és kézrekerítéséhez.

Ennél az esetnél a nyomozók helyesen jártak el. Ez azonban sajnos, nem mindig így történik. Nagyon sok nyomozó eljárása nélkülözi az elfogulatlanságot, tárgyilagosságot. Az egész ügyet csak egy szempontból mérlegeli. Abból ugyanis, hogy feltétlenül annak kell a tettesnek lennie, akit ő gyanúsít. Minden olyan adatot örömmel üdvözlő, felkarol, amely mellett szól, de nem kutat olyan adatok után, amelyek ellene szólnak, sőt, ha ilyenre bukkan, azokat nem veszi figyelembe, hanem mint kellemetlen, bonyodalmakat okozókat, egyszerűen félretolja. Az ilyen eljárás azonban nem csak oktalanság, hanem lelkiismeretlenség, sőt súlyos kötelességmulasztás is. Gondoljunk a csendőrségi Szolgálati Utasítás ama szavaira, hogy: „A gyanúsított ártatlansága vagy bűnösségének enyhébb foka mellett szóló körülményeket éppen olyan lelkiismeretes gondossággal kell kideríteni, mint a terhelő és súlyosbító körülményeket és bizonyítékokat”.

További tanulság, amit a leírt esetből meríthetünk az, hogy a gyanúsított nem mindig és nem mindenben hazudik. A csendőr általában hajlamos arra, hogy mindent — amit a gyanúsított mond, amivel védekezik — eleve hazugságnak, kitalált mesének tartsa. Pedig amit a gyanúsított mond vagy annak egy része lehet valóság is, még akkor is, ha az valószínűtlenül hangzik. Ilyenkor kell a véletlen szerepére gondolni. Utána kell járni tehát minden esetben. Tényekkel kell megcáfolni a gyanúsított állításait, nem egyszerű tagadással, kétkedéssel.

(Folytatjuk.)

OLVASÓINKHOZ. Kérjük olvasóinkat, hogy cím-változásukat, legalább 10 nappal a lap megjelenése előtt, jelentsék be. A címváltozás bejelentéséhez a nevet, rendfokozatot, azt az állomáshelyet, ahová a lapot kapta és azt az állomáshelyet és esetleg utolsó postát, ahová a lapot küldetni óhajtja, pontosan és jól olvashatóan írja meg. Miután 11. számunktól kezdve címlap nélkül jelenünk meg, a címváltozást vagy postai levelezőlapon vagy a régebbi Csendőrségi Lapok borítólapjának 4. oldalán lévő nyomtatványon kérjük közölni.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Egy eltűnés nyomozása.

Beküldte: JUHASZ ISTVÁN őrmester (Újszász.).

1940 április 13-án Mészáros Simonné*, férjétől különváltan élő kiskunfélegyházi lakos a fülöpszállási őrsön feljelentette, hogy 1940 március 28-án férjének cselédje, Pozsonyi János, levélben arról értesítette, azonnal jöjjön valaki férjének a fülöpszállási határban levő tanyájára, mert munkaadója március 19-én a tanyáról azzal távozott el, hogy oda-megy, ahol jobb világ van. Munkaadója azóta nem tért vissza s életjelt sem adott magáról. Nem tartja kizártnak, hogy különváltan élő férje öngyilkosságot követett el bánatában, mert minden búzavetése víz alatt van.

Őrsparancsnokom, Bucsai Zsigmond lov. tiszteletteljes a nyomozást azonnal bevezette. Megállapítása szerint Mészáros Simonnak valóban 80 hold búzavetése víz alatt volt, családjától pedig évek óta különváltan élt. Cselédje, Pozsonyi János, a kikérdezése alkalmával azt adta elő, hogy munkaadója a hó elolvadásától kezdve állandóan búskomor és szótlan volt. Mindezeket figyelembe véve, valószínűnek látszott, hogy Mészáros Simon öngyilkosságot követett el. Feltehető volt, hogy a tanyájától kb. 50 méter távolságra folyó Duna-lecsapoló csatornába ölte magát, melynek mélysége akkor 5–6 méter volt. A csatornát a fülöpszállási határban a járőr átvizsgálta, de a holttestet megtalálni nem sikerült.

Az őrs ezekután jelentést tett a csendőrségi hírközpontnak és kérte Mészáros Simon nyomozását.

1940 július 19-én 4 órakor őrsparancsnokom Skapér Kálmán próbacsendőrrel szolgálatba vezényelt Mészáros Simon eltűnt egyén után folytatólag nyomozni. Huszadikán 5 órakor jelentem meg Mészáros Simon tanyáján. Ott találtam különváltan élő feleségét, Etel és Ilona nevű leányát. Beszélgetés közben tőlük Mészáros Simon után érdeklődtem, mire mindhárman azt felelték, hogy ezideig semmi hírt nem hallottak felőle. A további beszélgetés folyamán Mészáros Ilona azt a kijelentést tette, hogy Pozsonyi János (atyja cselédje) valami fülöpszállási nőbe szerelmes. Anyjának azt mondta, hogy a nőt nagyon szereti és ha az nem talál viszonzásra, öngyilkos lesz.

A leány kijelentésére figyelmes lettem, gondolva arra, hogy Pozsonyinak engedélyezetlen fegyvere lehet. Pozsonyit, ki a tanyától 3–400 méterre szántott, a tanyába hívtam. Megérkezése után kérdőre vontam, hogy ki az a nő Fülöpszállás községében, kibe halálosan szerelmes. Ezt tagadta és azt mondta, hogy még senkinek sem udvarolt, nincs is számítása. Mivel ahhoz, hogy ki, kinek udvarol, a csendőrnek semmi köze, áttértem az öngyilkossági szándékra. Megkérdeztem tőle, hogy mivel és miért akar öngyilkosságot elkövetni? Felszólítottam, hogy ha fegyvere van, adja elő, mert ha én keresem meg, akkor súlyosabb lesz a helyzete. Pozsonyi felszólításomra zavarba jött és ásítózni kezdett. Ezt az ideges ásítózást jól ismertem. Már több súlyosabb bűncselekményt nyomoztam ugyanis, me-

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

lyeknél a gyanúsított bűnösségét ezzel az ideges ásitással árulta el.

Itt is arra gondoltam, hogy Pozsonyinak engedélyezetlen fegyvere lehet. Ezért Pozsonyit erőlyesen felszólítottam, hogy a fegyvert adja elő, mert különben elővezetem a község-házához. Pozsonyi most már meggondolta magát és csak annyit mondott: „Tessék velem jönni, átadom“. Kb. 15 méter távolságra, a sertésöl mögé mentünk, a sertésöl közepe táján megálltunk, mert az a gondolatom támadt, hogy a fegyver meg lehet töltve és ha azt neki engedem elővenni, könnyen agyon is löhet, vagy önmagában tehet kárt vele. Hogy ezt megelőzzem, megkérdeztem tőle, hogy hol van a fegyver. Azt felelte: „A tetőben.“ A tetőben egy rongy göngyöleget találtam. Azt óvatosan kibontottam, benne egy töltött pisztoly volt. A pisztolyt a kibontás után részletesen megvizsgáltam és azon gyanús, vérnyomszerű foltokat fedeztem fel. A vérnyomos pisztolyt és Mészáros Simon eltűnését összefüggésbe hozva, az a gondolatom támadt, hogy hátha Pozsonyi tette el gazdáját lábalól. Pozsonyit őrizetbe vettem és a fülöpszállási község-házához kísértem.

Mivel az őrsön én voltam odahaza a legidősebb, mert az őrsparancsnokom Kiskunhalason, szárnyparancsnoki megbeszélésen volt, délutánra egy főből álló járőrt (Csoknyai Ferenc őrmester) az őrizetbe vett őrzésére vezényeltem, én pedig járőrtársammal együtt a tanyára mentem, hol részletes kutatást tartottam, de az eredményre nem vezetett. Úgy 17–18 óra tájban a község-házára visszaérkeztem és Pozsonyit felszólítottam, hogy most már mindent mondhat, csak azt ne mondja többé, hogy Mészáros a tanyából eltávozott olyan helyre, ahol jobb világ

van, mert az nem igaz. Mészáros ott fekszik a tanyában.

Pozsonyi erre durván cáromkodva csak annyit mondott, hogy amit ő tudott, azt már elmondta, hozzáfűznivalója nincsen. Abbahagytam a kikérdezését és hagytam gondolkodni.

Időközben megérkezett őrsparancsnokom, aki nek az eddig szerzett adatokat jelentettem. A pisztolyt ő is megvizsgálta és mivel neki is gyanús volt, azért azt a parancsot adta, hogy 21-én a hajnali órákban induló gyorsvonattal Fördös András csendőr a pisztolyt megvizsgálás végett Budapestre viszi.

Úgy fél 21 óra tájban Pozsonyihoz újból azt a kérdést intéztem: „Na Jóska, meggondolta-e már a dolgot, őszintén tud-e már beszélni, mert nekem most már mindent mondhat, csak azt ne, hogy Mészáros a tanyából azzal távozott el, hogy oda megy, ahol jobb világ van.“

Ezt a felszólításomat többször megismételtem. Pozsonyi siralmas lelkiállapotban volt. Ásított, izzadt, reszketett. A lelkiismeretfurdalás elvégezte munkáját. Egy darabig leszegett fejjel hallgatott, majd elkapta és megszorította kezeimet és csendesen csak annyit szolt: „Most már mindegy, őrmester úr, tessék a folyosóra kijönni, mindent megmondok.“

Odakint a folyosón a következő részletes beismerő vallomást tette. Mészáros Simonnál 1939. június 1-től szolgált mint éves cseléd. Mészáros a bérét állandóan csak késve fizette, annak ellenére, hogy elég pénzes ember. Ezért már 1940 január utolsó felében elhatározta magát arra, hogy mivel a tanyán csak ketten voltak állandóan, egy alkalmas napon munkaadóját agyonveri és a pénzt magához veszi. Ezt a tervét végre is hajtotta. 1940.

Használja a csendőr-levelezőlapokat!

Áruk minőségéért, olcsó áráért, stb., elismerő és köszönő levelet ne írjunk, mert egyes cégek az ilyen leveleket gyűjteményes nyomtatványba foglalva, üzleti reklámnak használják fel, már pedig a m. kir. csendőrség tagjai nem lehetnek reklámcsinálói semmiféle üzletnek!

BIKKI ÁRPÁD

ruhagyár

Budapest, XII., Fürj-u. 7/a. Tel.: 257.035

Dús választék: öltönyökben, sport ruhákban, férfi és fiú lengyelkékben, téli és tavaszi kabátokban. Bér munkát vállal. Szállít közintézeteknek egyenruhát, fehérneműt. Vállal honvédelmi bér munkát.

„Réka“
EGYENRUHÁT

Készít:
egységcsomagból
igénylésre eőírt
egységáron. Paszományok
gombok, felszerelési cikkek
Postai szétállítás

RUHAIPARI és KERESKEDELMI R.T.
VI., ANDRÁSSY-ÚT 27. • TELEFON: 425-984.

A HANGYA

ÉRTED DOLGOZIK!

magad és családod

ÉRDEKEBEN TÁMOGASD!

március 2-án a délutáni órákban munkaadójával együtt Fülöpszállás községből kocsival érkeztek a tanyára. Munkaadója a szobába ment, ő pedig a lovakat kifogva, az istállóba ment, hol a kétkezes fejszét magához vette és a lóistálló belső ajtófélfájához támasztotta úgy, hogy az alig volt látható. Ezután a szobába ment és gazdáját kihívta azzal az ürüggyel, hogy az egyik ló beteg, menjen ki és nézze meg. Gazdája azonnal az istállóba ment és amikor a lovak közé akart lépni, a már odakészített fejszét felkapta és hátulról fejbevágtá úgy, hogy gazdája arcra bukott. Ezután a fejszével még két ütést mért a fejére. A fejszeapások Mészáros fejét teljesen szétzúzták. Mikor látta, hogy a halál bekövetkezett, a hullát a földről az ott lévő ágyra tette, azután a szobába ment, hol a szekrényt kinyitotta és az ott elhelyezve volt 130 pengőt magához vette. Hajnali 4 óráig a szobában tartózkodott. Ezután a sertésöl mögé ment, hol a rakásra rakva volt szalmahulladékokat félrenyomta — és ott 170 cm mélységű gödört ásott. A hullát az istállóból azzal a lópokróccal együtt, melyre az istállóban fektette, a gödörbe helyezte. A gödör behányásánál ügyelt arra, hogy a kiásás alkalmával a mélyről előkerült sárga föld ismét a mélybe kerüljön. Midőn a mély gödört már félig behányta, eszébe jutott, hogy áldozata katolikus ember volt, ezért két léceet összeszegezett és feje irányában, mint keresztet a gödörbe beállította, majd a gödört a többi fekete földdel betemette. Mikor ezt elvégezte, a friss földhányásnál letérdepelt, egy Miatyánkot elmondott és azután a szalmát ismét rászórta. Ezután, mintha misem történt volna — mivel a tanyában csak egyedül maradt — a jószágok etetéséhez fogott. Később megborzadt a tettétől, a lelkiismeret bántotta. Az egyedülállót nem bírta a tanyán, ezért március 28-án levelet írt Mészáros Simon Kis-kunfélegyházán tartózkodó családjának, hogy munkaadója, Mészáros Simon, március 19-én a délelőtti órákban azzal távozott el a tanyáról, hogy elmegy, ahol jobb világ van. Ha azonnal nem jön közülük valaki a tanyára, ő is otthagyja. A levél elküldése után Mészáros Ilona, munkaadójá-

nak leánya, — 1940 április 3-án a tanyára megérkezett és ott a fent írtakat vele előszóval is közölte. Majd Mészárosné és Etel leánya, április 8-án jelentek meg. Mivel a tanyán aztán többen voltak, jobban érezte magát és csak akkor riadt meg, ha a tanyára körül csendőrzőrt látott. Akkor mindig Mészáros jutott az eszébe és az, hogy biztosan tudnak valamit és érte mennek.

Beismerése után, mivel már késő este volt, a helyszínre csak 1940 június 21-én a kora reggeli órákban indultam, hova 3 órakor érkeztem meg. Megérkezésem után Pozsonyival az általa megmutatott helyen a földet felásattam. Midőn a gödört félig kiástam, a léckeresztet valóban megtaláltam. További ásás után a földből előkerült néhány Mészáros Simon holtteste is.

Aznapi délutáni órákban a kecskeméti bizottság a helyszínre kiszállt, a hullát felboncolták és megállapították, hogy a koponyája 23 darabban volt összetörve. A nyomozás befejezése után, Pozsonyi Jánost a kecskeméti kir. ügyészségnek adtam át. A törvényszék ezen ügyben 1940 augusztus 28-án tartott tárgyaláson Pozsonyit kötéltálati halálra ítélte.

A nyomozást megindító pisztoly azonban a tűncselekménnyel nem állott kapcsolatban. A gyanús foltok a szakértői megállapítás szerint rozsdafoltoknak bizonyultak.

Eltűnések bejelentését mindig bizalmatlanul kell fogadni és a nyomozást abból a feltevésből kiindulva is meg kell ejteni, hogy hátha az eltűnt bűntény áldozatává lett és az eltűnés bejelentése csupán a bűncselekmény leleplezésére szolgál. Így volt ez itt is.

Faluhelyeken ilyenkor ajánlatos a háztájakon alaposan körülnézni, mert sertésöl, trágyadomb, farakások vagy egyéb anyagghalmazok alja gyakori rejtékhelye az elásott hullának. A tettes itt is félre-

KERITÉSEK
MINDEN KIVITELBEN

DEICHSEL
SODRONYGYÁR
BUDAPEST XIII. VÁCI-ÚT 98. TEL: 298.994

NOVEMBER

*/még régi árúik is/
és minden más textil áru*

FOLYÓSZÁMLÁRA IS

Tribon
RUHÁZATI RT.
ÜLLŐI-ÚT 14.

KERESZTÉNY CÉG

hányt egy szalmacsomót, a helyén ásta meg a gödört és azután a gödör behányása után visszahelyezte rá a szalmacsomót. Ez által azt akarta elérni, hogy a friss ásás nyomait ne lehessen felfedezni. Ez arra int, hogy nem szabad fáradságot kímélni és ha gyanú merül fel, az ásás nyomait elsősorban ilyen helyeken kell keresni.

Ez a nyomozás nem indult ki már eleve abból a feltevésből, hogy az eltűntként bejelentett gazda, bűncselekménynek is áldozatul eshetett. Ez a gyanú csak jóval később, a folytatólagos nyomozás során, merült fel még pedig egy, az egész ügygel látszólag semmi összefüggésben nem álló, adat révén. A jó csendőr mindent meghallgat és minden értesülést igyekszik a szolgálata érdekében kihasználni. Az a pletyka, hogy a béres szerelmes valakibe és ha szerelme viszonzásra nem talál, öngyilkos lesz, terelte tulajdonképpen helyes irányba a nyomozást. A járőrvezető löfegyverrel elkövetni szándékolt öngyilkosságra gondolt és ezért kezdett a béressel behatóbban foglalkozni.

Érdekes lélektani jelenségek a gyilkos lelkében mutatkozó ellentétek. Könyörtelenül legyilkolja a kenyéradó gazdáját, de a holttest elföldelése közben eszébe jutott, hogy áldozata katolikus volt, ezért kegyeletesen sírkeresztet tesz a gödörbe és a beföldelt holttest felett imát mond. Ez a lelki ellentét a gyilkosoknál gyakran mutatkozik. Egy alkalommal a gyilkos országúton lovasszekéren haladó asszonyt ölt meg. A gyilkosság elkövetése után, az úton gazdátlanul maradó szekérbe fogott lovakat pokróccal gondosan letakarta, nehogy a téli időben megfázzanak. Más alkalommal egy tömeggyilkos egy tanya összes lakóit megölte. Ezután a gazdátlanul maradt kanári madarak kalitkájába bőséges élelmet és vizet helyezett, nehogy a madarak szűkséget szenvedjenek.

HALOTTAINK

Kovács András I. székesszei II. kerület-beli csendőr május 7-én Budakeszin meghalt. 1935. óta szolgált a testületben. Kitüntetései: II. oszt. leg. kat. szolg. jel, Erdélyi emlékérem.

Nyugállományú bajtársaink közül meghaltak:

Kerécz Ferenc törzsőrmester (V. ker.), 1913—1924-ig szolgált,

Cs. Kovács László őrmester (VI. ker.), 1919—1927-ig szolgált,

Szépe Vitus őrmester (II. ker.), 1908—1913-ig szolgált,

Vajda János tiszthelyettes (V. ker.), 1910—1935-ig szolgált,

Varga János II. törzsőrmester (VIII. ker.), 1923—1934-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléküket!

MAGYAR-SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Villamossági Részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-krt 36. Tel.: 120-739

FÉNYKÉPEZÉSHEZ

KODAK FILM

MINDIG A LEGJOBB ÉS LEGMEGBÍZHATÓBB!

Tichler János

papíráru papírzacskó és gyógyszerészeti papíráruk gyára
Budapest, VI., Ó-utca 37. Tel.: 123-079

Universal permetező

Felvilágosítások: MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.T.

Agrárglobus

BUDAPEST, V., SZENT ISTVÁN-KÖRÚT 12. • TEL.: 156-681.

HIREK

Hadfy (Antony) Raymond
ny. őrnagy.

1942 május 26-án meghalt Budapesten 45 éves korában Hadfy Raymond ny. őrnagy.

A legjobb bajtársak egyikét veszítettük el benne. Határozott katonaegyeniség, előkelő gondolkozású úr volt, megnyerő modorával mély benyomást hagyott mindenütt maga után. Korai halálát mélyen fájjaljuk.

1897-ben született Budapesten. A pécsi honvéd hadapródiskola elvégzése után 1915-ben zászlóssá avatták fel és a volt brassói 24. honvéd gyalogezredhez osztották be. Ugyanabban az évben az orosz harctéren megsebesül és hadnaggyá lép elő. 1917-ben főhadnaggyá

nevezik ki, 1918-ban az olasz harctéren súlyos gránátnyomást szenved. Vitéz magatartásáért a III. osztályú katonai érdemkeresztet a kardokkal, a II. osztályú ezüst vitézségi érmet és a II. osztályú német vaskeresztet kapja. A háború végén román fogságba kerül, ahonnan megszökik, Szegedre megy és jelentkezik az akkor szervezkedő nemzeti hadseregbe.

1922 február 1-én lépett be a testületbe. Szolgált mint tiszti járásparancsnok Sárbogárdon, mint segéd-tiszt a székesfehérvári osztályparancsnokságnál, mint szárnyparancsnok Mezőkövesden. 1926-ban századossá, 1937-ben őrnaggyá nevezték ki.

Megrongált egészsége készítette arra, hogy aránylag fiatalon, 1938-ban itt hagyja a testületet, melynek 16 éven át volt lelkes, kiváló tagja.

Május 29-én temették el Budapesten, a Farkasréti temetőben, nagy részvét mellett.

Emlékét kegyelettel őrizzük.

Áthelyezések. A m. kir. honvédelmi miniszter úr — a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben **áthelyezte:** dr. vitéz Kovács Jenő századost Husztról Gödöllőre, dr. Kun Imre századost Újvidékről Husztra, **hatálytalanította:** Torbágyi József századosnak Gödöllőre, dr. Kun Imre századosnak Muraszombatra történt áthelyezését.

Dícséret. A m. kir. 1. honvéd hegyidandár parancsnoka a kassai VIII. kerület állományába tartozó **Marsi Mihály** tiszthelyettest 1941. évben az orosz hadműveletek alatt a „H” és „K” szolgálat terén elért kiváló teljesítményeiért, **Márton Benjámin** őrmestert 1941. évben az orosz hadműveleti területen az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataiért dandárparancsnoki **dicsérő okirattal** látta el.

A m. kir. szombathelyi honvédkerületi parancsnokság **Márton György** szombathelyi III. kerületbeli őrmestert, mert Csáktornyan a foglári teendőket igen nagy lelkiismeretességgel, buzgalommal, körültekintéssel és odaadással látta el, továbbá a csáktornyai nyomozásban részt vett, vagy egyébként közreműködött csendőröket, mert feladatukat kiemelkedő lelkiismeretességgel és ügybuzgalommal oldották meg, a legfelsőbb szolgálat nevében **megdicsérte**.

Kerületi parancsnoki okirati dícséretet kaptak. A kolozsvári IX. kerületben: Rábavölgyi László, Kővári Ferenc tiszthelyettesek, Nagy József IV. őrmester, Bánvölgyi Ferenc csendőr és Verestói Árpád prb. csendőr.

Kerületi parancsnoki nyilvános dícséretet kaptak. A szombathelyi III. kerületben: Járfás József csendőr, Gaál Károly prb. csendőr; a kolozsvári IX. kerületben: Molnár József I. törzsőrmester, Fülöp István, Dombi Lajos, Várszegi Lajos csendőrök, Gergely Albert, Horváth János II., Madaras András, László Áron, Antal Márton prb. csendőrök.

Csendőrségi jutalmazása. A csendőrségi jutalmazási alaptól 1942. évben a következők kaptak jutalmat. A budapesti I. kerületben: Németh Géza törm., Szombath István, Nemes András csendőrök 50—50 P, Lantos Ferenc, Győrei József, Böröcz György őrmesterek 25—25 P; a székesfehérvári II. kerületben: Chapó István cső. 50 P, Vági Imre thts., Csizmazia István őrm. 25—25 P; a szombathelyi III. kerületben: Fenér Gyula, vitéz Dombai János törm.-ek, Kovács Pál I. őrm., Kalotai József cső. 25—25 P; a pécsi IV. kerületben: Tarnóczi János thts. 50 P, Vince Simon, Kovács Péter thts.-ek. Barta János cső. 25—25 P; a szegedi V. kerületben: Perjési Gyula, Tarsoly Károly, Varga Márton törm.-ek, Fehér Emil, Mészáros János II., Szabó Antal IV., Szalai József III., őrm.-ek, Mészáros Imre, Bogdán Mihály cső.-ök 50—50 P, Horváth Lajos cső. 25 P; a debreceni VI. kerületben: Tóth Ferenc I. őrm., Lakatos István I. cső. 50—50 P, Gazdag Miklós cső. 25 P; a miskolci VII. kerületben: Forgács Miklós alhdgy., Keresztes János thts. 50—50 P, Varga László IV. cső. 25 P; a kassai VIII. kerületben: Kemény Gyula, Zsadányi László, Balázs András thts.-ek, Fekete Imre I. törm., Kovács Sándor III., Balázs Gábor, Pocsai

Gyula, Farkas József őrm.-ek, Hegedűs András, Szűcs József II., Kovács Sándor II., Varga Lajos III., Szabó Imre II., Czingel József cső.-ök 50—50 P, Szuromi Demeter, Kovács Lajos II., Veres András, Fürjesi Lajos tőrm.-ek, Czagány Sándor, Németh Sándor II., Kovács Imre III., Ráski István, Jakus József őrm.-ek, Szabó Sándor III., Tóth Ágoston cső.-ök 25—25 P; a kolozsvári IX. kerületben: Porcz János thtts., Gáspár Vendel tőrm. 50—50 P, Nagy János I., Halász István thtts.-ek, Galambos Kálmán tőrm. 25—25 P; a marosvásárhelyi X. kerületben: Sallós Ferenc, Csapó József thtts.-ek 50—50 P, Pitér Antal, Horváth József II. őrm.-ek, Nagy Oszkár, Csabai János, Szalontai Ferenc cső.-ök 25—25 P; a közp. nyomozóparancsnokságnál: Lengyel Antal, Pusztai Béla tőrm.-ek 50—50 P, Kapos Mihály őrm. 25 P; a közl. és híradó osztályparancsnokságnál: Perlaki Ferenc thtts., Harangozó Mihály őrm. 50—50 P, Szántó István őrm. 25 P.

Csendőrségi Közlöny. Szabályrendeletek. 21. szám. Papírhány miatt egyes nyomtatványoknál a papírnagyság és a minőség be nem tartása. Szolgálati könyvek rendezése. Nyomozó alakulatok tisztjeinek kincstári előfizetésű távbeszélő állomással ellátása magánlakásukon. **22. szám.** Szapán és mosószer bejelentésének és forgalmának szabályozása. Tej- és tejtermékek forgalmának és elosztásának szabályozása. Egységes pipereszappon legmagasabb fogyasztói árának megállapítása. **23. szám.** Vízi csendőrség felállításáról. A budapesti közlekedési órs áthelyezése Gödöllőre.

Járőr megtámadása. A bodrogkereszturi órs állományaiba tartozó **Török Ferenc** thtts. és **Irányi József** prb. csendőrből állott járőr Zburai András bodrogkisfaludi lakost június 4-én egy üzletben betörésen tettenérte. Zburai a járőrre pisztolyból háromszor reálolt. Török thtts. a tettesre két eredménytelen lövést tett. Sérülés nem történt. Járőr a tettest a helyszínén elfogta.

Megszökött a fogoly. Az újfahértói órs egyik járőre május 31-én a budapesti rendőr főkapitányságtól nyomozás végett átvette **Filep Ferenc** újfahértói lakost. Nevezett aznap kísérés közben Karcag és Kisujzállás között a vonatról leugrott és megszökött.

Nemzetvédelmi Kereszt viselési sorrendje. Magyarország Főmeltóságú Kormányzója 1942. május 6-án kelt legfelsőbb kéziratával a Nemzetvédelmi Kereszt helyét a kitüntetések viselési sorrendjében közvetlenül a Károly Csapatkereszt, illetve a Sebesültek Érme mögé állapította meg.

A Nemzetvédelmi Kereszt Alapszabályainak 5. §-át ennek megfelelően kell kiegészíteni. A Nemzetvédelmi Kereszt magánalkalmakkor kisebbített alakban is viselhető.

A Magyar Szárnyak a magyar repülés népszerű folyóiratának első júniusi száma megjelent. A gazdag és változatos tartalmából több színes riport emelkedik ki. Beszámol

az ujság az új nemzeti vitorlázó magassági rekordról, Tasnádi László pompás teljesítményéről. Az ejtőernyősök zászlóavatási ünnepélye, valamint a Budapesten látogatást tett két kiváló német repülő-orvos nyilatkozatai szintén általános érdeklődésre tarthatnak számot. Bisits Tibor repülő alezredes „Légiháború” címmel ezúttal is érdekesen és színesen foglalja össze a világon dúló hatalmas küzdelem repülő vonatkozású eseményeit.

A Kormányzóhelyettes Úr katonai szolgálatáról írt beszámoló, továbbá Raczkó Lajos és László István riportjai nemzeti repülésügyünk legfrissebb eseményeinek keresztmetszetét adják. A baráti külföldi hadi repülésének legújabb vívmányai és teljesítményei több kisebb cikk keretében kerül ismertetésre. Így bemutatja a lap az új Focke Wulf FW 190. vadászgépet, közli Heinkel professzor cikkét és ismerteti a Fieseler-gépeket. Nagyszerű képes oldalak és számos érdekes és változatos cikk emelkedik még ki a tartalomból.

A Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával és Jánosy István által szerkesztett Magyar Szárnyak ára 50 fillér. Mutatványszámot kívánatra bárkinek küld a kiadóhivatal. (VII., Király-u. 93.)

„Egy tüzértiszt naplója az 1914—1918. évi világháborúból” című munka **vitéz Solth Imre** ezredes háborús naplója és az O. T. K. háborús naplókiadványainak immár második kötete, pályadíjnyertes mű.

E naplót az Országos tisztii tudományos és kaszinó egyesület megbízásából az Eggenberger-féle könyvkereskedés, Rényi Károly cég — Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 2. sz. terjeszti, de megrendelhetők az O. T. K.-nál is a parancsnokságoknak kiküldött kedvezményes előfizetési felhívás alapján.

A m. kir. csendőrség Emlékalapjának 1941. évi mérelege sajtóhibával jelent meg június 1-i számunkban; a *Kiadás* rovatban „Maradvány 1940. év végével” helyesen „1941. év végével”.

Ki tud róla? Polgár János bácskerteszi születésű 55—60 éves volt csendőrmestert, aki 1918. évben Belgrádban teljesített szolgálatot, majd a szerb megszálláskor Bácskerten a szerbek elfogták és Bajára vitték, keresi Polgár József gazdálkodó, Laskó (Baranya m.) 176. szám alatti lakos. Aki tud valamit, közölje Polgár Józseffel.

Kérelem. **Simon György** öbceci (Klapka-u. 15.) lakos kéri azokat a csendőröket, akik 1918. évi október és november hónapban Törökbecsén teljesítettek szolgálatot, fontos ügyben közölgék vele címüket.

Eladó. Szombathelyen egy téglából épült 2 szoba, konyha, kamra, zárt és nyitott folyosóból, valamint 5 pincehelyiségből álló családi ház 199 négyszögöl gyümölcsössel. Cím: Csizmás Páskál alhadnagy Budapest, XII., Böszörményi-út 21.

SZEMÉLYI HÍREK.

Előléptek, Törzsmesterekké: Molnár István II., Keszei József, Orbán István II., Dömötör Lajos, Horváth Gyula III., Horváth Lajos I., Németh Ferenc II., Horváth József XVI., Kovács Pál I. (III.), Nagy János III. (IV.) kerület állományába tartozó őrmesterek. **Őrmesterekké:** Ladi Mihály, Bukor Zsigmond, Fehér Kálmán, Boros László, Horváth János II., vitéz Percz István, Percsenyi Mihály, Pap János, Czuppon Ernő, Tirpák Mihály (III.) kerület állományába tartozó csendőrök.

EGYENRUHA, URI SZABÓSÁG, FELSZERELÉSI CIKKEK.

Pontos és megbízható kiszolgálás.

CSÜLLÖG ANDRAS

NAGYVÁRAD, Mezei Mihály-utca 4.

A m. kir. csendőrség szerződéses szállítója.

TANA FERENCZ

Műszaki és villamossági vállalat, rádiószaküzlet. Csillárok villamossági cikkek.

KOLOZSVÁR,

KOSSUTH LAJOS-UTCA 1. SZ.

Telefon: 22—10

MI **BUTOR**-t az elismerten megbízható

FAIPARI TERMELŐ

SZÖVETKEZET-nél

vásárolhatunk a legkedvezőbb fizetési feltételekkel.

SZEGED, FEKETESAS-UTCA 9.

Csendőrség részére levélpapír nyomtatvány, papír és írószer beszerezhető

Hertelendy László és Társai-nál

Budapest, XII., Bernáth Géza-u. 14.

A nyomtatványokról előzetes jegyzékünket a csendőrségparancsnokságok címére küldött CSENDŐRSEGI LAPOK március 16-i számához mellékeljük.

Szives érdeklődésre közöljük a **levélpapírok árát:**

10 levélpapír	1.20 P	50 levélpapír	dobozban... 5.— P
10 boríték	1.20 P	50 boríték	dobozban... 5.— P
Jobb minőségben	1.40 P	Jobb minőségben	dobozban... 5.60 P
Kihágási esetek helyszíni feljegyzéséhez	80 lapos tömb ára		— 50 P.

Egymás filléreit takarítják meg (kevesebb postaköltség, stb.) ha egy órbeliek együttesen rendelik szükségleteiket.

Kinevezések. A szombathelyi III. kerületben: Kálmán Lajos, Nagy Árpád, Lakatos Mihály, Erdész György, Győri Péter, Samu Ferenc, Tóth Lajos I., Nagy József II., Möricz István, Kovács István V., Kiss Balázs, Morvai János, Tölgyes József, Keresztes István I., Simon János I., Kalocsai István, Pintér Ernő, Simon Péter, Papp István I., Zay Károly, Horváth Bertalan, Kristóf János, Lantai Dávid, Edvi Gyula; a pécsi IV. kerületben: Tarr József, Németh István X., Péterhidal Ferenc, Nagy Sándor I., Veres János, Honos Antal, Komáromi József, Deák János, Noé János, Takács István II., Palotai János, Sümegi István, Mészáros József II., Karika János, Almási László, Markos István, Jenel Máté, Szegő Ferenc, Tavasz István, Timár Lajos, Varga Sándor II.; a debreceni VI. kerületben: Fejes Imre, Tőke Lajos, Kemény Mihály, vitéz Csáki Sándor, Nagy Károly II.; a marosvásárhelyi X. kerületben: Pajor Lajos, Varga Ferenc III. tiszthelyettesek őrsparancsnokká; a debreceni VI. kerületben: Szabó István X., vitéz Kolosbosi Gyula v. törzsőrmesterek; a kolozsvári IX. kerületben: Molnár József I., Szedres Károly törzsőrmesterek ideiglenes őrsparancsnokká kinevezettek.

Véglegesítették. A budapesti I. kerületben: Bodrogi József, Molnár Péter, Szalai Vendel, nemés nagyválti és bogdanóczi Nagyváthy Béla, Pusztai János, Farkas József, Cs. Tóth János, Szabó Márton, Kiss Ferenc III., Csávás Imre, Hernádi József, Bánfalvi Menyhért, Borl Antal, Bors György, Németh Lajos, Csendes Gyula, Illés József I., Fekete György Sándor, Balogh József I., Muka János, Szabó István, Rác Imre, Makai Imre, Kosik Pál, Gutl Lajos; a szombathelyi III. kerületben: Kovács Géza, Varga István IV., Szarka Pál, Kiss István II., Kovács Gyula I., Tóth József I., Pall Antal, Ligetfalvi Gábor, vitéz Fodor Antal, Vörös Imre, Mohari Lajos, Zombik Lajos, Pap Lajos, Ihász Viktor, Pál Ferenc II., Bándi József, Ferenczy Imre, Szita Ferenc II., Déri Gyula, Schmalz Gergely, Toldi Kálmán, Kovács László II., Könyv Kálmán, Gulácsy Lajos, Bódis István, Varga Antal, Gyenge Lajos, Polgárdi Károly, Bánáti Ernő, Vajai Joachim, Harmati Lajos, Halász Ferenc, Tóth Pál II., vitéz Szávicza László, Ferencz Miklós, Lengyel János I., Czanda István, Horváth József VI., Németh Tibor, Nagy Sándor IV., Boczkó István, Bándli Kálmán, Fendrik József, Hordós István, Horváth János X., Járász Ferenc, Körtvélyes Károly, Németh János V., Nyul István, Szabó János III., Takács János II.; a miskolci VII. kerületben: Barkai János, Dirczi Gábor, Géczl Vencel, Géczl Mihály, Gyergyói László, Elszász Vince, Erdődi József, Macsinka István, Major Balázs, Molnár Sándor, Fülöp János, Liskai Sándor, Pásztor Géza, Péter János, Nagy József, Tomori Gyula, Csontos János, Tóth Kálmán, Simon István, Szekszárdi Pál, Zámbo Imre, Berányi Sándor, Monoczi Pál, Molnár József, Csont Lajos, Kovács Benjámin, Holló József, Fülöp Ferenc, Nemeslaki András, Vaszilko István, Kiss Dániel, Harascsák Ferenc, Adomán János, Kapéri Antal, Patkós Máté, Bodnár János, Körösi János, Molnár Gyula, Fazekas Ferenc, Ambrus István, Bódi József, Balázs István II., Bartha Sándor, Bacsa János, Czine Zsigmond, Csorba András, Csontos Ferenc I., Gönczl János, Gyökér Béla, Kerek Bálint, Lipkovic István, Medve András, Szombati Lajos, Tajti Ferenc, Varga Bertalan, Varga Imre, Vincze Kálmán, Wágner Márton; a kassai VIII. kerületben: Gere László, Győrfi József, Heé Sándor, Kékes József, Kurtyák Elek, Luterán Mihály, Révész István, Berényi Gergely, Horváth István II., Kóbor Ignác, Kenézli János, Biri Zoltán, Szeőcs Gusztáv, Horváth Ferenc V., Imre József, Fekete Ferenc II., Román József, Képiró László II., Tóth Gyula II., Laczkó Lajos, Botkai László, Bérces József, Berei György, Székely András, Mallnics János, Zöldi János, Varga Gábor, Sinka András, Zámbo Pál, Szabó Sándor, Halász Sándor, Makó József, Onodi János, Petró János, Csuka Miklós, Varga Gyula III., Nagy Ferenc III., Berczi Antal, Halmi István, Tarjáni Bertalan, Bagdi Gyula, Lukej László, Espán János csendőrök az előírt próbaszolgálati idő letelte után.

Díszérem odaítélése. A pécsi IV. kerület állományaiba tartozó Gallai József alhdgy. részére a m. kir. honvédelmi miniszter úr 35 évi hű szolgálatáért a Díszérmet odaítélte.

Eljegyzés. Vitéz Poltáry Vilmos ezredes leányát, Editet eljegyezte Korondi Béla százados.

Házasságot kötöttek. Nemes Simon László szds. alsó-zaturcsai Zathureczky Katalin úrhölgygel Oltszemen, dr. Zöldy Márton fhdy. Sebestyén Ilona úrhölgygel Budapesten; a budapesti I. kerületben: Szabó József V. őrm. Halmi Juliannával Soponyán; a székesfehérvári II. kerületben: Soós Lajos thtts. Szabó Juliannával Székesfehérváron, Hegyi László őrm. Solymosi Teréziával Dunavescsén; a szombathelyi III. kerületben: Mezős Ernő őrm. Doma Idával Nagypiriten, Farkas József őrm. Berényi Irénnel Sajtoskálón; a pécsi IV. kerületben: Siklósi Mátyás őrm. Eiler Erzsébettel

Pakson; a miskolci VII. kerületben: Glasza Béla cső. Hideghéty Ilonával Bakán, Máté János őrm. Zoller Valériával Nagymaroson; a kassai VIII. kerületben: Kapos Mihály őrm. Molnár Rozáliával Kispesten.

Született. Kontra Kálmán alez. feleségének Endre Kálmán fia, Argay Ferenc g. szds. feleségének Ferenc Lajos fia; a budapesti I. kerületben: Földvári István szv. törm. feleségének Attila Imre fia, Bálint Géza thtts. feleségének Erzsébet Ilona leánya, Csipes István őrm. feleségének Ida leánya, Aszódi György őrm. feleségének Mária leánya; a székesfehérvári II. kerületben: Nemes Miklós őrm. feleségének Árpád fia, Horváth Gyula őrm. feleségének Mária Éva leánya; a szombathelyi III. kerületben: Macsári Ferenc őrm. feleségének Ferenc József fia, Rác János I. őrm. feleségének Éva Erzsébet leánya; a pécsi IV. kerületben: Pajor István őrm. feleségének István fia; a miskolci VII. kerületben: Könyves István őrm. feleségének Edit Mária Judit leánya; a kassai VIII. kerületben: Osgyáni Barnabás őrm. feleségének Barnabás István fia, Király Sándor II. őrm. feleségének Sándor István fia, Nemes Lajos vár. ill. szb. thtts. feleségének Mária Julianna leánya; a kolozsvári IX. kerületben: Jánosa István őrm. feleségének István Benő fia, Pandur János thtts. feleségének Julianna Magdolna leánya.

Halálozás. Takács István II. őrm. felesége szül. Vekker Magdolna Szulokon és Kovács Lajos II. törm. Lajos fia Ungváron, meghaltak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kézírásos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. — A közlemények fogalmazási átciszolásának és — ha szükséges — tartalmi módosításának, valamint a törlés és a kiegészítés jogát fenntartjuk magunknak.

A kéziratot kérjük a papírlapnak csak egyik oldalára és félhasábasan lehetőleg írógéppel írni. Olvashatatlan vagy névtelen kézirattal nem foglalkozunk. Kéziratok soráról szerkesztői üzenetben adunk választ és csak akkor küldünk vissza kéziratot, ha a szerző megcímezett és választékkal ellátott borítékot mellékel ahhoz. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részesítjük.

Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének nyilatkozatát arról, hogy a felvételek közléséhez — a szokásos tiszteletdíj ellenében — hozzájárul.

A megjelent közleményekre, fényképekre, rajzokra tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk

Csak kifogástalan árut

szállító cégek hirdethetnek lapunkban. Ehhez az is szükséges, hogyha olvasóinknak a vásárlások során bármelyik cég ellen kifogása merül fel, ez a mi tudomásunkra jusson. Kérjük tehát olvasóinkat, kifogásaikat közölni velünk, hogy az érdekelt céget jogos kifogás esetén hirdetőink sorából távolíthassuk.

„ATLANTIS”

kelmeleltető és vegytisztító üzem
VI., HEGEDŰS SÁNDOR-UTCA 8.
Telefon: 22-15-10. Flók:
IX., LONYAY-UTCA 51. SZÁM.
Függőnytisztítás! Minta utáni
letetés! Szőnyegtisztítás!

Öskeresztény cég! A testület tagjainak 5-10% engedmény

Mi BUTORT előnyösen, megbízható kivitelben

HETESI GÁBOR cégnél

Budapest, VI., Vilmos császár-út 53. vásárolunk.

Keresztény
műasztalosok
butortermékek.

Styl-butorokban nagy választék.

nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnyomatni.

Közlemények különnyomatait a nyomda velünk kötött szerződésben megjelölt árszabás szerint köteles elkészíteni.

Minden hozzánk intézett levélre a szerkesztői üzenetekben válaszolunk, jelige alatt. Jeligéül legcélszerűbb kisebb helység nevét, vagy őtjegyű számot választani. Aki jeligét nem jelöl meg, annak neve kezdőbetűi és állomáshelye megjelölése alatt válaszolunk.

Magánlevelet nem írunk akkor sem, ha a beküldő válaszbélyeget mellékel.

Közérdekű kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőr Lekszikón” rovatban felelünk.

Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Hozzánk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk és azok tartalma vagy beküldőinek kiléte felől senkinek sem adunk felvilágosítást.

Előfizetést csak a csendőrség nyugállományú tagjaitól, továbbá a honvédség és a m. kir. rendőrség, a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, mástól nem. Előfizetési díj a nyugállományú csendőrtisztek, valamint a honvédség, rendőrség, bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjai részére évi 12 pengő, nyugállományú csendőrlégénység részére pedig évi 8 pengő. Legkisebb előfizetési idő: félév. A nyugállományú csendőrlégénység az előfizetési díjat negyedévi 2 pengős részletekben is fizetheti.

A pénzküldeményeket kérjük a „Csendőrségi Lapok” 25.342. számú postatakarékpénztári csekkszámára befizetni.

Címváltozását mindenki maga köteles velünk közölni, Címváltozás bejelentésénél a nevet, rendfokozatot, a régi és új címet pontosan és jól olvashatóan kérjük megírni.

Nyárelő. 1. A Szut. 114. pontja lehetőséget nyújt arra, hogy kintlakás iránti kérvényét előterjeszthesse. Lehetségesnek tartjuk, hogy az engedélyt — különös figyelemmel súlyos családi helyzetére és irodai segédmunkási minőségére — megkapja. Kérelmét úgy kell megindokolnia, hogy abból tisztán látható legyen a helyzete, amit szükség esetén községi bizonyítvánnyal is igazolnia kell. 2. Úgy értesültünk, hogy sok — régebben benyújtott — háborús emlékező iránti kérvény kerül a közeljövőben elintézésre. Várjon még egy fél évet, ha addig sem kapta volna meg, írjon újból nekünk.

45.243. Valószínű, hogy a róm. kat. Egyház részéről nehézséget támasztanak az újabb esketés tekintetében, mint-hogy a nő róm. kat. létére elvált előbbi urától. Már pedig mint csendőrnek, egyházilag is meg kell esküdnie. Hogy mit tegyen? Egyháza törvényeiről van szó, ebbe mi nem avatkozhatunk bele. Előbb kellett volna tisztáznia a helyzetet. Mindig hangoztatjuk, hogy mielőtt komoly szándékkal közelednék a csendőr a kismemel nőhöz, tartsa kötelességének megállapítani azt, hogy a nősülési szabály követelményeinek eleget tudnak-e tenni.

Kálmán István prb. cső. Gödöllő. Csete prb. csendőr címe: Magyarszögyén.

Szende Albert, Nagycsalomja. Amint alkalmunk és helyünk lesz, közöljük.

B. K. 5555. A Felvidéki emlékérem odaitélését annak-idején a csapatparancsnokságok végezték. Ezért akkori csapatparancsnokságához kell fordulnia igényjogosultságának megállapítására irányuló kérelmével.

Felvidék. (B. A.) A sorozó bizottság elnöke feljebbvaló, már csak ez is indokolja, hogy a rendfenntartásra kivezényelt járőr jelentézzék nála. Ha otthon van az őrsparancsnok, tegye meg ő is. A felmerült kívánságoknak eleget kell tenni, hacsak ellentétben nincsenek a Szut-tal, vagy más rendelkezéssel. Ha így van, meg kell jelenteni az elnöknek. Úgyes csendőr rendszerint megtalálja a módját, hogy az ilyen intézkedéseknek is a csendőri szabályok megsértése nélkül meg legyen a foganatja. A járőrnek olyan helyen kell tartózkodnia, ahonnan legjobban tudja a rendet biztosítani. Erre nézve valószínűleg az elnök is intézkedik. A jelentkezés, illetve a szolgálatteljesítés szolgálati (járőr-) öltözetben történik.

Somlyó. Ha a polgári egyénnek kölcsönadott pénzét nem kapja meg, csak polgári úton járhat el. Olvassa el a Szut. 109. pontját.

I. I. Újvidék. 1. Az 1931. évfolyamot a kúnszentmiklósi őrs címére elküldtük. Ellenértékeképpen 6 pengőt fizessen be a Cs. L. 25.342. számú csekkszámára javára. 2. Alig hisszük, hogy sikerrel járna a közbelépése. Sajnálatos eset. Szívesen vennénk, ha megírná az eredményt.

Zágon. 1. Az évi szabadságkiszabathba be nem számító eltávozás mérvét a csendőrlégénységre nézve a Szut. 578. pontjának 3. bekezdése szabályozza. Ez a pont az őrsparancsnoknak adja meg a jogot arra, hogy havonként 24 óra tartamára — két részletben is igénybevehető — eltávozási engedélyt adhasson alárendeltjeinek. Eszerint csak az őrsbeli légénység részesülhetne az eltávozás kedvezményében, mert a Szut. személyi szabályai (XII. fejezet) más parancsnokok jogkörénél nem tesz említést erről. Természetes azonban, hogy azok az okok, melyek az eltávozás igénybevételét az őrsbeli légénységnél indokoltá teszik, az őrsökön kívül beosztottaknál is meg vannak, ha nem is éppen olyan mérvben, mint a falun élő őrsbeli csendőrök-nél. Ezért és az egyenlő elbírálás elvének fogva a többi — őrsökön kívül beosztott — légénység részére is engedélyezik a gyakorlatban a közvetlen előljárók szükség esetén az eltávozást és pedig szintén a Szut. 574. pontjában említett 24 órás kiszabathban s nem a Szolg. Szab. I. Rész 294. pontjában megszabott 36 órában, mert ez méltánytalan és igazságtalan eljárás lenne az őrsbeliekkel szemben. Egyébként is az eltávozást a csendőrlégénységre nézve a Szut. említett pontja külön szabályozza, így a Szut. 17. pontjára figyelemmel a Szolg. Szab. I. Részének 294. pontja a csendőrségre nem bír hatállyal.

Nagyvárad. 4. c. 3. 3. Téved, ha azt hiszi, hogy az „i” vagy „y” betűvel végződő nevek magyarosabbak, mint a többi név. Színmagyar és székely lakosú vidékeken ma is sokkal több a nem „i” betűvel végződő név. Nyugodjék hát meg, az Ön neve szép magyar, csak rontana rajta a hozzábigyesztéssel. Különbösen sem engedélyeznék, mert nincs rá ok.

MÜFOGAK

a legutányosabb árak mellett a legtökéletesebb kivitelben JÓTÁLLÁS mellett készülnek!

SCHUSTER FERENC

VIII. LUTHER-U. 1/B. Rákóczi-úti Magy. Divatcsarnok mellett vizsgázott fogásztermester

Sport
felszerelések
szaküzlete

Maurer István

Bpest. VI., Teréz-krt 4. Tel.: 118-194
A „BAROSS SZÜVETSÉG TAGJA,

Csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek nagyraktára:

PALLADIS
R.T.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 130. I. EM.

Távbeszélő: 120-013. (A Hősök-tere közelében)

Edesapám emléke. Önnek is a „Nyárelő” jeligés üzenetünk 2. pontja alattiakat üzenjük.

Fenyő. Higyje el, nagyon sok — sőt valamennyi — bajtársa szívesen menne ki a harctérre, küzdeni a honvéd bajtársak oldalán. Harcolni azonban ott kell, ahová a Haza állítja. Ön csendőr, biztosítjuk, hogy verejtékes munkában, gondban, veszélyben ott sincs hiány, ahol Ön szolgál s az Ön önfeláldozó szolgálatát éppúgy nem nélkülözheti a nemzet, mint a harctéren küzdő honvédét. Mindenkinek ott kell harcolni a szebb jövőért, ahol szükség van rá. Hogy pedig annyira ki szeretne menni a harctérre, az dicséretes dolog és azt mutatja, hogy katonanemzet fia. Ilyen kérelemmel azonban hiába állana elő s a honvédséghez is hiába kérné áthelyezését.

Szent Anna-tó. Csak bizonytalan jóslásba bocsátkoznánk, ha a sok mellékkörülmény által befolyásolt polgári per kimeneteléhez hozzászólnánk. Ezt előre megmondani egy levél egyoldalú ismertetése után nem lehet, másként is nehéz és felelőssége tudatában senki sem vállalkoznék rá. Amint írja, ügyvéd is beleavatkozott már az ügybe. Attól érdeklődjenek.

Szajó. Örökbe fogadott gyermek családi pótlékára nézve sok üzenetünk van már. Nézze meg az őrsön 1940. évi 22. számunk 765. oldalán „K. F. Lovasberény” jeligés üzenetünket, ott megtalálja az útbaigazítást.

Reménység. Előző szolgálatát okmányok alapján kell igazolnia. Kisérelje meg a pénzügyminisztériumnál is utána járni ennek. Ha ott sem sikerül, egykori előjárótól szerezzen be legalább jegyzőkönyvi igazolást, amit esetleg elfogadnak. Feltétlenül őrizze meg azokat a hivatalos értesítéseket is, amelyek eredménytelen kutatásait igazolják.

R. J. Kökényesd. Címe: ny. alezredes, Székesfehérvár, Kuthy József-u. 9.

Szenttamás. Ha rendes szolgálatra vezényelték ideiglenesen, akkor 2 hónapig vezényeltetési pótdíjra van igénye (leveléből úgy látjuk, hogy Önökre ez vonatkoztatható), ha pedig egy bizonyos szolgálat teljesítése céljából (pl. választásoknál, árvíznel karhatalmi szolgálat stb.) történt összpontosítás, ebben az esetben vezénylési pótdíj illetékes.

Május. Ha igazolni tudja, nézetünk szerint beszámítják.

Helyesírás. 1. Hát bizony komoly hadilábon állhat a helyesírással. Higgyen azoknak a bajtársaknak, akik így írják a kérdézt szót: Mihállyal. Így helyes. Vegyen egy elemi nyelvtant és tanulgasson belőle. 2. Az őrs szerződettett orvosa a legénység rendszeres orvosi megvizsgálásáért és egyszerűbb, rövidebb ideig tartó gyógykezeléséért külön díjat nem számít fel. Hosszabb — hetekig is eltartó — különleges gyógykezelésért azonban díjazást kérhet. Ilyen gyógykezelést a legénységnek általában kórházban kell végeztetnie, ezért a szerződettett orvos által felszámított költségek megtérítésére nincs igénye.

Szebb jövő. (H. A.) Egyelőre nem lesz szv. altiszt tanfolyam, az időpontja bizonytalan.

Duna. A fizetési fokozatok várakozási idejét az 1939. évi 16. Cs. K.-ben közzétett 573,623/20. 1939. H. M. Körrendelet szabályozza. Ez alól nincs kivétel s Ön sem kérhet kivételes elbánást. Egészen természetes, hogy a rendeletek nem tartalmazhatnak mindenkire egyformán előnyös intézkedéseket. Mem is ez a cél, hanem az, hogy az államhatalom, a köz és egyén érdekeit a lehetőség határára belül összeegyeztessék. Ezt bírálgatni csupán egyéni szempontból — suszter mesterség. Ön nem adhatja ilyesmire a fejét.

Repülj madár. Kérdezzék meg az őrsparancsnokot, hogy a foglalkozási időn kívül a laktanyából távozni óhajtó csendőr jelentkezék-e az ő vagy helyettese laktanyai magánlakásán, ha mindketten (őrsparancsnok és helyettes) lakásukon tartózkodnak. Egyébként pedig a Szut. 182. pontja intézkedik.

AJAX

acélárak

RÁBA

teherautók,
autobusok,
traktorok

Autó- és traktoralkatrészek. Gyors-, szer-
szám-, szerkezeti-, rozsdá-, saválló,
acélok. Acélföntvények. Sűrűke föntvények.
Csavar és szerzsámárak. Keskenyvágyú
vasuti anyagok. Prés. Kovács Idomdara-
bok. — Varszerkeszetek. Hidak. Iaruk.
Textilgépalkatrészek. Szekérkerékek. Re-
szelők. Reszelő felvágás.

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYAR R-T.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 12. SZ.

A m. kir. csendőrség általános szerződéses
szolgáltatója és ruhakészítője

Trunkhahn

szövet kővetken a gyártól!

ELADÁS:
IV. PROHÁSZKA Ö-UTCA 8
VI. TERÉZ-KÖRÜT 8
VII. BAROSS-TÉR 13.
AZ ORSZÁG EGYETLEN ÖSKERESZTÉNY POSZTÓVÁRA
GYÁRTELEP: BUDAPEST, XI., BÖCSKAY-ÚT 417 SZÁM

felszerelési-
cikkek

CSENDŐR BOLT

IRÓGÉP
KÉSZÍTÉS

Budapest, XII, Böszörményi-út 19/a.

Távbeszélő: 154-733

A minőségileg igen jó,
külső kinézésre is tetszetős
a szolgálati strapát kifogástalanul bíró

„CSODA”

KERÉKPÁR

eredeti gyári felszereléssel (gumik, csengő, pum, a, és
táskában elhelyezett számszámokkal)

férfi gép ... P. 210.-

női gép ... P. 218.-

A női gép felszereléséhez hozzátartozik a szoknyavédő háló is.

A m. kir. csendőrség véglegesített tagjainak 6 havi részlet-
fizetésre is szállítjuk havonta 3 Pengő részl. fiz. kez. költs. fel-
számításával utánvét mellett. Első részlet az utánvét összege.

Eredeti BOSCH telj. vil. berendezés fényszóróval	P 29 -
Kardtartó készlet	P 4.-
Csomagtartó egyszerű	P 2.20
Csomagtartó finomabb	P 2.50

Szarvas. A nyugdíjba számítható szolgálati évekről a katonai nyugdíjtörvény (1921. évi XXXII. tc.), a szolgálati idő megszakítása után visszavett legénységi állományú egyének rangmegállapításáról a legénységi előléptetési szabály (5/Cs. K. 1935. mellékletét képezi) elzárkodik.

Szondi. Az Ön örsén is meg van a legénység előléptetésére vonatkozó szabály (5/Cs. K. 1935.-hez csatolva, melléklet a 18,250/eln. VI. c. 1935. sz. B. M. körrendelethez). Ennek 3. pontjánál előjegyezve kell lennie az 1937. évi V. 25-én kelt 50,896/eln. VI. c. 1937. sz. B. M. rendeletnek, melyből láthatja, hogy legalább egy évi honvédségi szolgálati idejének kell lennie, mert különben csak betöltött 8 csendőrségi szolgálati év után lép elő. Ha az egy évi honvédségi szolgálati időből 1—2 hét hiányzik, attól eltekintenek, de ha több — miként Önnél is —, akkor 8 évet kell, „csendőr”-i rendfokozatban szolgálni. Nem Ön az egyedüli, aki így van, hanem igen sok más bajtárs is.

M. B. ny. áll. tthts. Honvédségi illetményeihez nem tudunk hozzászólni, joga van azonban kérelmet előterjesztene a H. M. úrhoz, ha a rendeletben biztosított illetményei tekintetében kétség áll fenn. Vissza ténylegesítésére nem számíthat, mert polgári alkalmazotként szolgát és nyugdíjat is kap. Körülményes dolog lenne végleges polgári alkalmazotként való felvétele, nem is hinnénk, hogy erre lehetőség van, de ezt is ott, alkalmazása körében kell megérdeklődni. Önt, mint nyugdíjast a Cserba tagsága illeti meg. Hogy rokkantsági adója után milyen összeget kap annakidején, azt Önnel tudnia kell. Fel kell hívunk a figyelmét, hogy polgári alkalmazotti minőségét, mint mellékkeresetet, a B. M. úrnak be kell jelentenie, ha eddig meg nem tette volna. Állást nyugdíjas csendőr részére ritkán ajánlanak fel nálunk. Ilyenkor mindig közöljük híreink között. A kérdezett címét keressük; ha megtaláljuk, külön közöljük. Szívesen válaszulunk levelére, sajnáljuk, hogy többet, jobbat nem mondhattunk. Üdvözlét.

Kékdunaszálló. Számtalanszor üzentük már, de mint csendőrnek Önnel is tudnia kellene, hogy csendőr letére nem vehet feleségül olyan nőt, akinek házasságon kívül gyermeke született. Mellékes, hogy ki az apa, Ön-e vagy más, úgyszintén az is, hogy a gyermek él-e, vagy meghalt. Ilyen súlyos erkölcsi csorbát szenvedett nőt a testület tisztasasszonyai közé nem hozhat, ezt bizonyára belátja Ön is.

S. S. csendőr. Nehezen fog menni: fiatal csendőr letére kintlakás és szülei után családi pótlék. A kincstár hamar csödbe jutna, a testület pedig jóléti intézménnyé változna, ha ez ilyen könnyen és egyszerűen menne. Ha valóban rendkívüli méltánylást érdemel a helyzete, a Szut. 114. pontja alapján előterjesztheti kérelmét. Nagyon sok csendőrnek öregek a szülei és szorulnak támaszra, támogatásra. Mi lenne, ha ezek mind kintlakók lennének. Igaz ugyan, hogy Önnél annyiban aggálytalanabb a kintlakás engedélyezése, hogy rövidesen nem fog közbiztonsági (örsbeli) szolgálatot teljesíteni, de ez egymagában nem elég a kedvező elbírálásra. A törvényes szülő után kérhető családi pótlékra nézve bő ismertetést talál folyó évi 3. számunk 99. oldalán „Örökbefogadás” jelű írásunkban.

Komárom. A hirdetések félévre vagy egész évre vannak lekötve, ezért máról-holnapra nem lehet elhagyni. Bizonyos jövedelmet is jelentenek, amit szintén a lap céljaira használunk fel. Egyelőre a mostani megoldás marad. Köszönjük a hozzászólást.

Egyedül állók. Felháta előttünk teljes nyíltsággal minden baját, azt állapítjuk meg elsősorban. Ez is a helyes, mert csak így adhatunk értékes útbaigazítást. A helyzete nem olyan sötét, mint ahogyan Ön látja és semmiesetre sem áll egyedül — hiszen, a Felügyelő Úr megdicsérte, kerületi parancsnoka is elismerte tudását és Ön is rendelkezik annyi akarattal, hogy szolgálatának rendes és eredményes ellátása mellett a polgári iskola négy osztályát is elvégezte. Ezek csak Önt dicsérik, legyen erre büszke. Amikor örsparancsnoka is becsüli, akkor ne törődjön egyik „bajtársa” cselszövéseivel, azok előbb-utóbb napvilágra kerülnek s akkor a „bajtárs” leányt fejjel fog távozni... Az életünk harc, ebből megfutamodni csak a gyávák vonása. Ön — a leveléből ítélve — sokkal keményebb fából van faragva. Apró csipések, ne vegyék el kedvét. Maradjanak azok az Ön részéről hasonló viszonzása nélkül. Viszonozza azokat kedvességgel, segítséssel, a mi szolgálatunkban mindenki várhat és kaphat a másiktól segítséget. Az ember, aki Önt bántja, messziről sincs olyan erkölcsi magaslaton, mint Ön, miatta tehát ne foglalkozzék a leszerelés gondolatával, amit minden napon újból és újból megbánna. Dolgozzék szótlanul, keményen, szerényen tovább és — ha örsparancsnoka bizalmát bírja, alkalmmal ép ilyen ösztint mondjon el neki is mindent. Az örsparancsnok meglelt férfi, tudja, hogy nem minden alárendeltje egyforma; Ön is érzékenyebb és Ön szorgalmasabb is, mint az a másik, bizonyos, hogy módot talál tehát Önnel a kijáró igazságot biztosítani. Ha pedig az élet harcainak szemszögéből nézi ezeket a bántásokat, rájön arra, hogy azok igazán jelentéktelenek. Hány bajtárs, hány embertárs él súlyos, szívét-lelkét megrázó, tépő bajok és bánatok között de azzal a hittel, hogy jóra fordul még minden. E hit nélkül az életnek értelme nem is volna. Üdvözljük, erőt, kitartást, lelki megerősödést kívánunk bajtársi szeretettel.

KÉZIRATOK, FÉNYKÉPEK.

Szerelem és a végzet. A kicsi lánynak, aki Önt kinevette, el ne küldje ezt a három oldalas verset, dobja tűzbe és ne töltse az idejét se a lánykával, se verssel. Higgye el: értékéből semmit se fog veszíteni.

F. L. Szín. Lapunk korlátolt terjedelme miatt kérjük rövidebbre, nyolc hasábnál lehetőleg nem hosszabbra. Elfogadjuk s ha megfelel, közöljük, az idejét azonban nem tudjuk megmondani.

D. I. Rimaszombat. Igen érdekes és tanulságos. Átdolgozva sorra kerül.

R. I. Budapest. Nem rossz, de a közölhetőség mértékét nem üti meg.

M. Gy. Kálnik. Különös tanulság nincs benne, nem közölhetjük.

1942. Úgyesen versel, mégsem közölhetjük, mert csak ritkán s csak a legjobb verseket hozhatjuk.

K. I. Szeged. Ne vegye zokon, de csak azt mondhatjuk: kár a papírért. Ne bajlódjék többé verssel.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

Besenyői BEÜTHY KÁLMÁN alezredes.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Felelős: Györfy Aladár igazgató.

Kisfogyasztású

petroleum-
gáz

lámpák

Kérlámpák

Aladdin, Rt., Budapest, VII, Nyár-u. 7

ÍRÓGÉP.

Használt írógépeket
magas áron veszek!

javítása bizalommal
SZÉKI ISTVÁN. n. a.
BUDAPEST. ÜLLŐI-ÚT 11. SZ.
Szakszerű javítóműhely.

Felten és Guillaume

kábel-, sodrony- és sodronykötélgár rt.
Bowden lékpázmák és spirálisok.

Budapest, XI., Budafoki-út 60. sz.